

Bodleian Libraries

UNIVERSITY OF OXFORD

This book is part of the collection held by the Bodleian Libraries and scanned by Google, Inc. for the Google Books Library Project.

For more information see:

<http://www.bodleian.ox.ac.uk/dbooks>

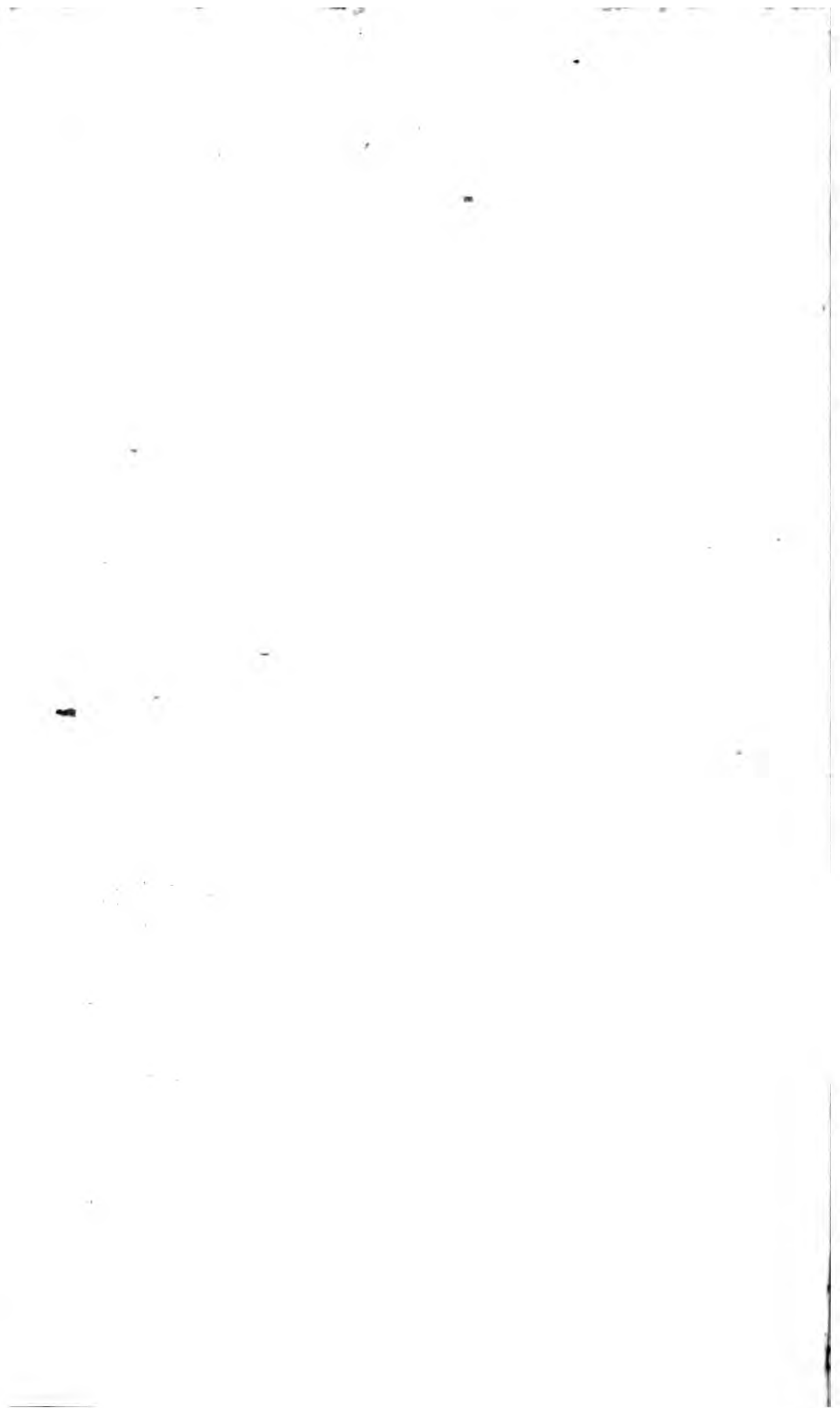

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 2.0 UK: England & Wales (CC BY-NC-SA 2.0) licence.

40
ΑΓΑΠΗΤΟΥ

ΤΟΥ ΔΙΑΚΟΝΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΠΑΡΑΙ-

ΝΕΤΙΚΑ ΟΒ΄.

Πρὸς τὸν Ἰουστινιανὸν Βασιλέα.

A G A P E T I

D I A C O N I

C A P I T A A D M O N I T O R I A

L X X I I .

Ad Iustinianum Imperatorem.

*Ultima editio multis purgata mendis, & ex-
planata per P. GVERIN P.*

P A R I S I I S ,

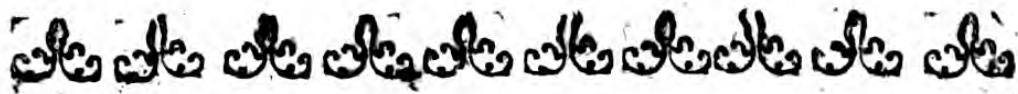
Apud SEBASTIANVM CRAMOISY, Typographum
Regium ordinarium, via Iacobæa, sub Ciconiis,

M. DC. XXXV.

CVM PRIVILEGIO REGIS.

141. m. 828.

1000 . 111 111

LECTORI.

AMABILIS (amande Lector)
tibi , non ut eum modo diligenter
voluas : verum etiam , si Christianus
es , memoria fideliter mades (in hoc
enim libello Christianorum omnia continentur
officia) exponitur. ἀγαπῆτός Gracè , Latine
amabilis dicitur : merito quidem amabilis , cum
propter venustatem illius & elegantiam , tum
propter gravissimas cuiuscumque capituli senten-
tias , in quibus multa paucis & intellectu fa-
cillima continentur : hac in editione tamen ,
quam multis diligenter expurgavi mendis , in
auxilium tyronum , quibus ille Libellus datur
discendus , in fine singuli capituli explanationem
eorum , quæ difficultatis aliquid habere viden-
tur , apposui , in qua precipue accentuum ratio ,
una cum radice verborum & regimine docetur.
Vale.

Pagina 86. linea 2. οὐκ ἔστιν, lege οὐκ ἔστιν.

Summa Priuilegij.

LVDOVICI XIII. Galliz & Nauarraz Re-
gis auctoritate sancitum est, & patentibus
eius litteris cautum, ne quis in regno ipsius aliisve
locis eius ditioni subiectis, intra nouem proximos
annos à die impressionis primæ inchoandos & nu-
merandos, excudat, vendat, excudendum, ven-
dendūque quouis modo & ratione curet librum,
qui inscribitur, *Agapeti Diaconi Capita Admoni-
toria LXXII. ad Iustinianum Imperat. &c.* præter
Sebastianum Cramoisy Typographum Regium or-
dinarium, atque Bibliopolam Iuratum ac Ciuem
Parisiensem, aut illos, quibus ipsemet concesserit,
Prohibitum insuper eadem auctoritate regia om-
nibus eius subditis, eundem librum extra regni sui
limites imprimendum curare, vel quempiam ubi-
cumque fuerit ad id agendum impellere, ac insti-
gare, sine consensu dicti Sebastiani Cramoisy, sub
pœna confiscationis librorum, aliisve pœnis origi-
nali diplomate contra delinquentes expressis. Da-
tum Parisiis 12. Aprilis, 1635.

De mandato Regis sic signatum, V I C T O R.

ΑΓΑΠΗΤΟΥ

ΤΟΥ ΔΙΑΚΟΝΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΠΑΡΑΙ-

ΝΕΤΙΚΑ ΟΒ΄.

Α Γ Α Ρ Ε Τ Ι

DIACONI

CAPITA ADMONITORIA

LXXII.

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

ΠΑΡΑΙΝΕΤΙΚΩΝ,

ἡγουμένη ἀπὸ ἀγαπητοῦ
ἀρχιεπίσκοπου τῆς ἀνωτάτης τοῦ Θεοῦ μεγάλης
ἐκκλησίας ὧν ἡ ἀκρόστιχίς ἔστιν ἡ δέπωσ ἔχθ.

Τῷ ἡορῶν, καὶ ἀσεβесаτῶ βασιλεῖ ἡμῶν
Ἰουστινιανῷ, Ἀγαπητὸς ὁ ἐλάχιτος
ἀρχιεπίσκοπος.

ΑΙΜΗΣ ἀπάσης ὑπερπερὸν
ἔχων ἀξίωμα, Βασιλεῦ, ὑμᾶς
ὑπερ ἀπομύσας τὸν τύτου σε ἀξιώ-
σματα Θεόν. ὅτι καὶ καθ' ὁμοίω-
σαν τῆς ἐπουρανίου βασιλείας ἔδωκέ σοι ὁ
σκηπότης ὄρον τῆς ὀπιγείου δυναστείας, ἵνα τοῖς
ἀνθρώποις τοῖς διδάξῃς τὴν τῶ δικαίου φυλακίαν,

EXPOSITIO

CAPITVM ADMO-
NITORIORVM EDITA

ex tempore ab AGAPETO Dia-
cono sanctissimæ Dei magnæ
Ecclesiæ. Quorum apex litera-
rius sic pote habet,

*Diuo & pientissimo Imperatori nostro
Iustiniano, Agapetus minimus
Diaconus.*

HONORE quolibet subli-
miorem quum habeas digni-
tatem, ô Imperator, hono-
ras supra omnes, qui hoc te
dignatus est Deum: quo-
niam iuxta similitudinem cælestis regni
tradidit tibi sceptrum terrenæ potesta-
tis, vt homines edoceres iusti custodiam,

καὶ τῆς κατ' αὐτῆς λυσίωντων ἐκδιώξεως πρὸ
 ἑλακίω, ὑπὸ τῆς αὐτῆς βασιλευόμενος νομῆς,
 καὶ τῆς ὑπὸ σέ βασιλεύων ἐννόμως.

VOCVM EXPLANATIO.

ΤΩ.] articulus præpos. dat. casus circumflexus.
 circumflectuntur enim genitiui & datiuī omnes artic. tam præp. quàm subiunct.

δειοπάτω.] superlatiuus dat. cas. cum acuto in penultima : quia vltima longa nunquam acuitur antepenultima atticis exceptis. Nota omnes superlatiuos, plures quàm duas habentes syllabas, habere accentum in antepenultima acutum.

καί.] coniunctio cum acuto, sed fit grauis in contextu orationis; omnis enim acutus in vltima fit grauis, illum sequente aliqua dictione Græca, interrogatiuo πῆ excepto; verùm remanet acutus in fine periodi, sequente puncto & nulla dictione Græca.

ἐυσεβειάτω.] superl. vide suprâ.

βασιλῆ.] dat. sing. à βασιλεύς; omnis contractio quæ reperitur in 3. declin. contract. circumflectitur cum vocatiuo singulari eiusdem decl.

ἡμῶν.] pronomi. ab ἔγω cum circumflexo in vltima. vide pronomina.

ἰουστιανῶ.] nomen proprium 3. decl. simpl. datiuī cas. cum circumflexo in vltima: omnes enim genitiui & datiuī 1. 2. & 3. simplicium, quorum nominatiuus notatur acuto in vltima, circumflectuntur.

CAP. ADMONIT.

& eorum, qui aduersus ipsum rabiunt, cohiberes latratum, ipsius obtemperans legibus, & subditos regens legitimè.

ὑπὲρ πρῶτον.] comparat. à positiuo ὑπὲρ cum acuto in antep. omnis enim comparatiuus in πρῶτος & πρῶτη, habet in antep. acutum, fæmininum verò in πρῶτη cum acuto in penultima.

ἔχων.] præf. part. ἔχω accusatiuo iungitur, acutum habet in penult. omnes enim recti participiorum præsentis temporis verborum baryt. habent acutum in penultima.

ἀξίωμα.] subst. neutrum accus. cas. cum acuto in antepen. quia omnia penè neutra in *a* desinentia & plures quàm duas syll. habentia tali afficiuntur accentu.

βασιλῶν.] vocatiuus, vt suprâ.

πρῶτος.] 2. persona verbi circumfl. πρῶτος ὦ.

ἀπάντας.] accus. plur. à radice πᾶς omnis, & *a* cum acuto in antep. quia *a* in compositione retrahit accentum.

ὑπὲρ.] præpositio regens accus. cum significat *supra*, & aliquando genitiuum.

τούτου.] genit. sing. pronom. demonstratiui.

σε.] non habet accentum, quia est encliticum. omnis enim dictio enclitica dissyll. & monosyll. posita post dictionem proparoxytonam & propeispomenam suum reicit accent. in istius præcedentis ultimam, si verò paroxytona dictio præcedat encliticam enclitica suum accentum amittit, (vt hîc videre est,) si sit monosyll. dissyll. verò suum retinet accentum.

ἀξιόσωντα.] aor. 1. part. verbi ἀξιόω. fut. ὠσω, accus. singularis.

θεός, ὄν.] subst. 3, decl. simp. ὄν adverbium.

ὁμοίωσιν.] accus. sing. 2. decl. contract. cum acuto in antep. omne nomen in *is* 2. contract. plures quàm duas habens syll. notatur in antep. acuto.

κατά.] præpos. accus. gaudens significans *secundum*, significans verò *aduersus* genitiuo; habet θ, propter ὀ asperum sequens.

ἐπουρανίου.] nom. comm. generis genit. cas. quare habeat acutum in penult. vide suprâ. vltima longa, ἔσ.

βασιλείας.] subst. 2. decl. simp. genit. casus cum acuto in penul. quia vltima est longa: si brevis esset haberet in penultima circumflexum, quia longa naturâ ante finalem breuem circumflectitur, si accentus debeat esse in penult.

ἔδωκε.] aor. 1. ind. verbi δίδωμι, quare σοι reiiciat accentum, vide suprâ.

ἵνα.] hæc particula subiunctiuo iungitur.

διδάξῃς.] 2. aor. 1. sub. verbi διδάσκω accus. iun-

Κ Ε Φ. Β΄.

Ὡς κυβερνήτης ἀγρυπνῆς ἡγεπαυτός τῆ βασιλείας πολυόμματος νοῦς, ἡγεκατέχων ἀσφαλῶς τῆς δυνομίας τοῖς οἴακας, καὶ ἀπωθούμνος ἰχυρῶς τῆ δυνομίας τοῖς ῥύακας, ἵνα ὁ σμάφος τῆς παλχοσμείου πολιτείας μὴ ἀπεπίτῃ κύμασιν ἀδικίας.

gitur: cum η, quia 2. & 3. sing. subiunctivi ita debent scribi.

φυλακῆ.] accus. à φυλακῆ cum acuto in vltima, quia accus. in 4. declinationibus pariter llabicis eundem habet accentum ac nominatiuus.

λυομένων.] genit. plu. præf. part. verbi λυῶ.

ἐκδιώξῃς.] aor. i. sub. verb. ἐκδιώκω. regit accus.

ὑπό.] præpositio, post quam ponitur genit. aliquando dat.

βασιλευμένους.] part. præsentis temp. à βασιλεύω, genitiuo gaudet, acuto notatur in antep. quia omnia participia præf. in μένος, tali notantur accentu.

νομῶν.] genit. plur. à νομός.

ὑπό σι.] σι retinet suum accentum, quia multis placet encliticas retinere suum accentum post præpositiones positas.

ἐννόμως.] aduerb. cum acuto in penult. quia aduerbia in ως, à nominibus proparox. & paroxitonis deriuatis habent acutum in penult. si ab oxit. circumflexus in vltima.

C A P. 2.

CEV gubernator, vigilat perpetuò Imperatoris multioculus intellectus, obtinens tutò æquitatis clauos, atque expellens fortiter proluuiem iniquitatis, vt cymba omnibus modis ornatae Reipublicæ non incidat fluctibus iniquitatis.

ΩΣ.] coniunctio accentu caret, posita pro *ἵνα* in finitio gaudet.

κυβερνήτης.] nom. subst. i. decl. simpl. cum acuto in penultima, formatum à tertia persona singularis perf. suæ radicis κυβερνάω *gubernō*, sublato augmento, & *αι* in *ης* mutato; & ita de similibus: vide verbalia.

ἀγρυπνέει.] 3. sing. contracta verbi circumfl. ἀγρυπνέω *vigilo*, radix ὑπνός *sonnis*.

διαπαντός.] adverbium, à radice πᾶς *omnis*.

βασιλέως.] genit. sing. à βασιλεύς, cum acuto in penultima, quia omnis casus (nominat. & vocat. exceptis) ante contractionem habent paroxyt. si ultima sit longa: si vero penultima est longa naturâ, & ultima brevis, tunc erit circumflexus in penultima, vt βασιλεῶσι.

πολύμματος.] ὁ & ἡ, radix ὀπῶ *video*.

Κ Ε Φ. γ'.

Θεῖον μάθημα καὶ ποῦρον, οἱ αὐθροποιοὶ
 ὀγνώσκειν αὐτὸν διδασκόμεθα. ὁ γὰρ
 αὐτὸν γινώσκων, γινώσκειται Θεόν. Θεὸν ὃ ὁ γινώσκων,
 ὁμοιωθήσεται Θεῷ. ὁμοιωθήσεται δὲ Θεῷ, ὁ
 ἀξίος γενόμενος Θεῷ. ἀξίος δὲ γίνεται Θεοῦ,
 ὁ μηδὲν ἀνάξιον πράττων Θεοῦ, ἀλλὰ φρο-
 νῶν μὲν τὰ αὐτοῦ, λαλῶν δὲ ἅ φρονεῖ, ποιῶν ὃ
 αὐτὸ λαλεῖ.

νοῖς.] contractio à nomin. νόος.

διακρίτων. præf. part. à verbo διακρίνω, accusati-
uo iungitur.

ἀσφαλῶς.] aduerbium, quare circumflectitur, vi-
de suprâ in 2. cap.

ῥήκας.] accus. plur. à nom. ῥήξ, κος cum acuto in
antepenultima: in quinta enim declinatione sim-
plicium accentus remanet in obliquis in ea syllaba,
in qua reperitur in nominatiuo, nisi vltima sit longa
(monosyllabis exceptis, non verò participiis, vt
σας σαρτός.

ῥήκας.] accusat. plur. à ῥήξ, κος. vide suprâ.

σκάρος.] εος, τῶ, ι. contract:

παλκοσμίη.] genit. vocabulum nouum à πᾶς & κό-
σμιος conflatum.

κῶμασιν.] dat. plur. à κῶμα, τος, acutus in antep-
enultima, quia circumflexus non afficit antep. cur τ
deperditur, & in fine additur η, vide Grammaticam.

CAP. 3.

DI V I N V M documentum & pri-
mum, nosse quemque seipsum do-
cemur. Nam seipsum cognoscens, no-
scet Deum: Deum verò agnoscens, affi-
milabitur Deo: assimilabitur autem Deo,
qui dignus factus Deo est: dignus verò fit
Deo, qui nihil indignum facit Deo, sed co-
gitat, quæ ipsius sunt, loquitur autem, quæ
cogitat, at facit, quæ loquitur.

Θείον.] adiect. à θεός, α, ον: cur circumflectatur, vide suprâ.

ἄνθρωποι.] nom. plur. ab ἄνθρωπος, cum acuto in antep. licet diphthongus sit in vltima, quia οι & αι finales in accentibus censentur breues, præterquam in tertiis personis sing. optatiui actiui, cum aduerbio οἶκος.

τὸ γράναι πνα ἑαυτῶν.] phrasis græca: sæpè enim Græci ponunt articulum pro substantiuo, hîc τὸ πο-

Κ Ε Φ. δ'.

Επὶ παρῶν ἀγνεία μηδὲς ἐναβριωέ-
δω. πηλὸν γὰρ ἔχοισι πάντες τῶ γύοις
παρῶρα, καὶ οἱ ἐσὶ πορφύρα, καὶ βύασα καυ-
χώμενοι, καὶ οἱ ἐσὶ πενία ἐ νόσω τροχώμενοι, καὶ
οἱ ἀγαθήματα περκείμενοι, καὶ οἱ ἀγὰ δώ-
ματα περκείμενοι. μὴ τίνω εἰς πῆλινον ἐξ-
καυχώμεθα γύος, ἀλλ' ὅτι χρηστότητι σε-
μνωώμεθα ἔσπων.

Επί.] præpositio, genitiuo iungitur significans
tempus & de. Accusatiuo significans ad & in,
in significatione motus. Datiuo, significans ob, pro-
pter, vt hîc videtur.

nitur pro μάθημα, ac si diceretur, μάθημα ἔστι γινῶναι πρῶτα ἑαυτὸν *lo* *praecepte est, qu' un chacun se cognoisse soy-mesme.* γινῶναι, infinitivus verbi γινώσκω, vide Investigationem Them. cur habeat duos accentus, vide r. cap.

μῆδεν.] μῆδενός, cum acuto in ultima genitivorum, & dativ. nisi sit longa.

πράττων.] ἀπράττω, praes. part.

φρονῶν.] ἀφρονέω, ὦ, praes. part.

CAP. 4.

OB maiorum nobilitatem nemo insolescat. Limum enim habent omnes generis autorem, & qui in purpura byssoque gloriantur, & qui paupertate morboque affliguntur: tam qui diadematis sunt redimiti, quàm qui excubias per domos sunt dispositi. Ne igitur ob luteum gloriemur genus, sed morum bonitate venerabiles simus.

πρεσβύτων.] subst. genit. plural. nominativi pluralis πρεσβυτοὶ *maiores*, siue à nom. sing. πρεσβυτος *proanus*.

μῆδεις, μῆδεια, μῆδεν.] vide Grammaticam.

ἐπαβραβεύω.] sing. imp. verbi deponentis ἐπαβραβεύω.

ζομαι, quod iungitur datiuo.

πλόν.] subst. accus. sing. à nom. πιλός.

ἔχουσι.] 3. plur. præf. verbi ἔχω, accus. regit.

ἡύοις.] genit. sing. contractus à ἡύος εος, οίς. I. contract.

περὶ τούτου.] accus. à περὶ τούτου ο.

ὄι.] præpositio quæ datiuo iungitur & caret accentu.

Κ Ε Φ. ε'.

Ἰσθι, ὃ δὲ βίσεβείας θεότευκτον ἀγαλμα, ὅτι Ἰόσω μεγάλων ἡξιώθης, πρὸς Θεοῦ δωρεῶν ἱσοῦτω μείζονος ἀμοιβῆς ὀφειλέτης ὑπάρχεις αὐτῷ. ἔχουσι ἀπόδος τῷ διεργέτη ὁ χρέος τῆς βίσεβείας, τῷ λαμβάνοντι ὁ χρέος ὡς χάειν, καὶ τῆς χάειτος χάειν ἀπιδιδόντι. αὐτὸς γὰρ αἰεὶ καὶ χρείων ἀρχή, καὶ ὡς χρέος τῶν χρείων ἀπιδίδωσιν. βίσεβείας δὲ ζητεῖ πρὸς ἡμῶν, οὐ πλὴν ἀφ' ῥημάτων ἀγαθῶν προσφορῶν, ἀλλὰ πλὴν ἀφ' ῥημάτων βίσεβῶν προσφορῶν.

Ἰσθι.] 2. pers. imperat. verbi ἴσθμι scio, syncope pro ἴσθθι.

θεότευκτον.] adiect. neutrum à θεότευκτος ὁ & ἰ, ὁ

CA P. ADMON.

13

πορφύρα.] dativus à πορφύρα, αἱ ἢ πηρυρα. 2. simpl.
καυχώμενοι.] præf. part. verbi καυχώμαι, depon.
οἰς.] præpositio accus. iungitur, & ea in significa-
tione motus solùm vtendum est. accentu caret.

χρησότητι.] dat. sing. à χρησότης ἡ, cur acuto in an-
ter. vide 2. cap.

συνιωμίμεθα.] accus. præf. part. à συνιωμίμαι, γρα-
niter me habeo.

CA P. 5.

SG I T O , ô pietatis diuinitùs fabri-
catum specimen , quòd , quantò ma-
ioribus dignus habitus es à D E O donis ,
tantò maioris retributionis debitor es ip-
si. Ergo redde benefactori debitum gra-
titudinis , acceptanti debitum vt gratiam ,
& beneficio beneficium repensanti. Ip-
se enim semper & beneficiis prior pro-
meretur , & vt debitum beneficia reddit.
Gratitudinem autem exigit à nobis , non
illam , per verborum bonorum prolatio-
nem , sed per operum bonorum obla-
tionem.

Deo fabricatus , à θεός & πικτός , radix πείχω struo.
ἀξιώδης.] 2. pers. aorist. 1. indic. verbi passivi
ἀξιώμαι.

παρά.] præpositio gaudens genitiuo , cùm ponitur pro, *à*, *ex*, *ab*, & quando significat exitum à persona ; accusatiuo verò quando ponitur pro *ad*, & tunc significat motum ad rem, vel personam.

δωρεῶν.] genit. plur. à nom. δωρεά, αῖ, ἡ *donum*, de accentu vide in cap. 1.

μείζονος.] genit. singularis comparatiuῖ μείζων, à positiuo μέγας. vide comparatiua.

ὀφθαλμοῦ.] vt κυβερνήτης in 2. cap.

ΚΕΦ. 5'.

ΟΥ δὲν οὕτως διδοκίμων ἐργάζεταιται αἰδέσθων, ὡς διώααι μὴ αἰ βούλε) παρτίπειν, αἰεὶ ὃ φιλόδοξα καὶ βούλεσθαι καὶ παρτίπειν. ὅτι τοίνυν ἐκ Θεοῦ σοι κεχάριται διώααις, ἧς ἐδεῖτο δι' ἡμαῖς ἢ ἀγαθήσιν βούλησιν, πρῶτα ἐ βούλου καὶ παρτίπει, ὡς ἐρέσκει τὰ τούτω σοι δεδωκότι.

ΟΥ δὲν.] vt μηδὲν in 3. cap.
οὕτως.] aduerbium.

ἐργάζεταιται.] tertia singularis præsentis indic. ab ἐργάζομαι, accusatiuo iungitur.

ὡς.] coniunctio : vide initium 2. cap.

διώααι.] infinit. præsens, à διώααι possunt.

ἐκ.] præpositio accentu carens, genitiuo gaudet,

ἀπίδος.] aor. 2. imper. verbi ἀποδίδωμι.

δουργέτη.] dat. sing. vide κωκερνήτης in 2. cap.

αἰπιδιδόντι.] ab αἰπῖ, & δίδωμι, dat. sing. præsentis part.

διὰ.] præpositio genitiuo iungitur, posita pro per, à, & ex, interdum accusatiuo.

ἐπισκεῶν.] genit. plural. ab ἐπισκέω, εἰς, ὄ, ὕ, ι. decl. contract.

προσπορεύειν.] accus. προσπορεύει, αἶ, ἦ.

CAP. 6.

N I H I L adeò celebrem reddit hominem, ut possit, quæ vult, facere: semper autem humana & velle & agere. Cùm igitur à Deo tibi indulta sit potestas, qua indigebat propter nos bona tua voluntas, omnia & velis & agas, ut placet ei, qui hanc tibi dedit.

per κ ante consonantes posita, & ante vocales per ξ.

ἰδίτη.] 3. persona singularis imperf. verbi ἰδομαι indigeo. genitiuo iunguntur inopiæ, & abundantia verba.

ἄς.] gen. singularis articuli subiunctiui fœminini.

βύλυ.] 2. pers. præf. imperatiui verbi βύλωμι.

κράπει.] idem.

δεδωκότι.] datiuus singularis perfecti part. actiui verbi δίδωμι do.

Κ Ε Φ. Ζ.

Τῶν ὀπιγείων χρημάτων ἀσατοῦς πλοῦτος
 τῶν ποταμίων ῥευμάτων μιμεῖται τὸν
 δρόμον. πρὸς ὀλίγον μὲν ὀπιρρέων τῆς ἔ-
 χαν νομίμοι, μετ' ὀλίγον δὲ πρὸς ῥέων,
 εἰς ἄλλοις ἀφ' ἕχεται. μόνος δὲ τῆς ὑποίτας
 ὁ θησαυρὸς μόνιμός ἐστι τῆς κεκτημένων αὐ-
 τῶν. ἢ γὰρ ἀγαθῶν ἔργων αἱ χεῖρες ὀπι τῶν
 ποιοῦντας ἐπαμασρέφοισιν.

Α Σατοῦς.] adiectivum.

πλοῦτος.] subst. dinitia.

ποταμίων.] adiect. genit. plur.

ῥευμάτων.] subst. gen. plur. à ῥεῦμα, π' unda.

μιμεῖται.] 3. persona sing. verbi μιμῶμαι imitor,
 cum accusativo iungitur.

πρὸς.] præpositio dativo gaudens posita pro iux-
 ta, prope, supra: accusativo pariter posita pro ad, a-
 pud, erga, circa, sub, ante, versus: & eis in cum
 motu, & sine motu; propriè tamen motum ad rem
 animatam significat: interdum genitivo.

ὀπιρρέων.] præsens part. verbi ὀπιρρέω, ab ὀπί & ra-
 dice ῥέω, non contrahitur, quia verba circumfl. dis-
 syllaba 1. coniug. contractorum non circumflectunt
 primas personas, paucis exceptis: cum duplici ῥρ,

CAP. 7.

TERRENARVM opum instabiles diuitiæ, fluuiialium vndarum imitantur cursum. Modicum enim affluentes his, qui habere se eas arbitrantur, mox verò refluentes, ad alios abeunt. Solus autem beneficentiæ thesaurus stabilis est possidentibus eum. Bonorum enim operum gratiæ ad facientes reuertuntur.

quia ρ in compositione geminatur.

μόλιμος ἔστ'.] ἔστ', tertia persona verbi εἶμι, reicit suum accentum in ultimam præcedentis dictionis syllabam, quia est enclitica: vide 1. cap. & Grammaticæ accentus in encliticis. μόλιμος, ἄ, nominat.

κεκτημένος.] datiuus plur. perfecti particip. verbi κτάνω possideo.

ἐνί.] præpositio, posita pro de, in: & quando tempus significat, cum genitiuo constructur: si pro, propter, cum datiuo: si verò ad, vel in, in significatione motus (vt hîc) cum accus.

ποιούτων] accus. plur. præf. part. verbi ποίω.

ἐπενεστέροισιν.] ab ἐνί, αἰά, & ἐπέω, 3. plur. præfentis.

ΚΕΦ. η'.

ΑΓρόσιτος μὲν ὑπάρχεις ἀνθρώποις ἀπὸ
 τοῦ ὕψους τῆς κατὰ βασιλείας· ὑπὲρ ἄνθρω-
 πος δὲ γίνῃ τοῖς δεομένοις, ἀπὸ τοῦ κράτους τῆς ἀντι-
 ἄξιοσιαι. καὶ ἀνοίγῃς τὰ ὦτα τοῖς ὑπὸ πενίας
 πολιορκουμένοις, ἵνα ἴδωσιν τὸ θεῶν ἀκούων ἀνε-
 φορμένων. οἳ οὖν γὰρ ἀπὸ τοῖς ἡμετέροις ἡρώματα
 σιωδύλοις, τριούτον πρὸς ἡμᾶς ἰδύσομεν τὸν
 δεσπότην.

Υψος.] τό, nom. subst. i. contract.
 κατὰ.] adverbium pro nomine ponitur, præ-
 cedente articulo præposit. ut hîc videre est: nam
 adverbia sæpiùs pro suis nominibus ponuntur, arti-
 culo præpos. præcedente.
 ἐν πρὸς τοῖς, & ἀπὸς τοῖς.] adiectiua, & significa-

ΚΕΦ. θ'.

Τὴν πολυμέμητον τῆς βασιλείας ψυχῶν
 κατὰ τὴν δικίαν ἀποσμήχεσθαι γρη, ἵνα
 ταῖς θείαις ἀγγελίαις αἰεὶ καταγράφηται, καὶ τῶν
 παραγγελμάτων τῶν γρησῶν ἐκείθεν διδάσκηται.

CAP. 8.

INACCESSIBILIS quidem es hominibus, propter celsitudinem inferioris imperij. Accessibilis verò es indigentibus, ob vim supernæ illius potestatis. Atque aperis aures his, qui à paupertate obsidentur, vt inuenias Dei auditum adaperitum. Quales enim nostris fuerimus conseruis, talem circa nos reperiemus Dominum.

tione contraria, quorum radix *είλω* eo.

ῶτα.] accus. sing. nominatiui & radicis *οἰς* auris, genit. *ῶτος*, *ς*. simpl.

αἰσφαίνω.] accusatiuus sing. perf. part. verbi *ἀνοίγωμαι*, cum *ῶ*, quia quacumque mutatione facta, non deperditur, sed infra scribitur. radix *ἀνοίγω* aperio.

CAP. 9.

SOLICITAM Imperatoris animam, speculi instar abstergi oportet, vt diuinis splendoribus semper coruscet, rerumque iudicia inde discat.

οὐδὲν γὰρ οὕτω ποιῆσαι δεόντα καθορᾶν, ὡς δὲ
φυλάσσειν ἐκείνῳ ἀπὸ πλοῦτος καθορᾶν.

Πολυμύεικτον.] ὁ, ἡ, accus. casus, à radice μύειμα,
ης, ἡ.

κατόπλεον.] genit. à nom. κάτοπλεον, τό, radix ὄπλω
video.

ἀποσμίχεται.] præsens infin. verbi passivi ἀποσμί-
χμαι, radix σμάω, sive σμῖω abstergo.

χῆ.] verbum impersonale.

Κ Ε Φ.   ί.

Ωσαύτως ὅτι τὰ πλεόντων, ὅταν μὲν ὀναύτης
ὀσφαλῆ, μικρὰν φέρῃ τοῖς συμπλέοισι
βλάβῳ· ὅταν δὲ αὐτὸς ὀκυβερνήτης πλοῦτος ἐρ-
γάζεται τῇ πλοῖσι ἀπώλειαν· οὕτω καὶ ἐν τῇ πό-
λεσιν, ἀλλὰ μάλιστα τῇ ἀρχῆν ἀμύνη, ἣ δὲ χει-
νὸν ποσοῦτον, ὅσον ἐαυτὸν ἀδικεῖ. ἀλλὰ αὐτὸς ἀρ-
χων, πάσης ἐργάζεται τῆς πολιτείας τὴν βλάβῳ.
ὡς οὖν μεγάλας ἐφέξων ἀδύνας, εἴ τι παρὶ-
δδι τῶν δεόντων, μὲν πολλῆς ἀκρίβείας καὶ λεγέ-
ται πάντα, καὶ ὡρατῆτε.

Nihil enim adeò facit decora perspicere,
quàm custodire illam perpetuò puram.

αὐγὰς.] dat. plur. nom. αὐγῆ, ἡ, *splendor.*

κατασπένταται.] 3. præsentis sub. verbi passivi κατασπένταται *fulgore illustror, radix ἀσπρ, σπρσ, ὀ, stella.*

χρῖσται.] accus. plural. contractus à nom. χρῖσται, 2. contract.

καδορᾶν.] præsens infinit. verbi καδορᾶω, quasi à καδο in quantum, & ὀρᾶω video.

παιρῶς.] à παῖς. vide 2. cap.

CAP. IO.

SI C V T I apud nauigantes, quum
Snauta errauerit, modicum affert v-
nà nauigantibus dampnum. quum verò ip-
se gubernator, totius efficit nauigij perni-
ciem: sic & in ciuitatibus, si quis ex sub-
ditis peccauerit, non tam commune, quàm
seipsum lædit. sin verò ipse Imperator, v-
niuersæ Reipublicæ infert damnum. Ut
igitur exquisitas redditorus rationes, si
quid neglexerit eorum, quæ factò opus
sunt, cum multa diligentia, & dicat om-
nia & faciat.

Ὡςπερ.] adverbium.

σλεόντων.] genit. plural. praes. participij ver-
bi πλέω παιισο.

αύτης.] subst. i. decl. simpl.

σφαλή.] 3. perf. aor. i. sub. verbi σφάλλω, cum cir-
cumflexo in ultima, quia utrumque futurum 5. con-
iug. circumflectit ultimam, à quibus aor. forma-
tur.

φέρει.] 3. perf. praesent. verbi φέρω: vide Inuestig.
Thematis.

πόλεσι.] dat. plur. à πόλις, 2 contract.

σι.] hic non habet accentum, quia est enclitica,
quando est relatiuum: quando verò est interroga-
tium, semper habet acutum.

Κ Ε Φ. ια'.

Κυκλος τις τῶν ἀνθρώπων διετρέχε
πραγμάτων, ἄλλοτε ἄλλως φέρων αὐ-
τὰ, καὶ διεφέρων. καὶ τοῦτοις ἀπιστοῦς ὄντι, τὰ
μηδὲν τῶν πρῶτων ἐν ταυτῆτι μίψιν. δεῖ
οὖν σε κράτις Βασιλεῦς, ἐν τῆ τούτων ἀγχι-
ερόφω μεταβολῇ, ἀμετάβλητον ἔχει τὸ ἀσε-
βηλοσομόν.

Πεπειθείς.] 3. sing. praesentis verbi πεπειθαί, à
πέπνι, & radice πείρω κυρτο.

ἁμαρτή.] 3. sing. aor. i. subiunctiui verbi ἁμαρτάνω, quod sumit tempora ab ἁμαρτέω: vide Inuestigationem Them.

ἁδικεῖ.] 3. sing. præsentis verbi ἁδικῶ *ludo*.

ἄχων.] ὄντος, subst.

ὑπέξω.] futur. i. part. verbi ὑπείχω, futurum ὑπέξω: vide Inuest. Them. ab ὑπό & ἔχω; π mutatur in ο propter sequentem asperum, & ο præpositionis eliditur: vide Grammaticam in imperf. indic.

εἰ.] coniunctio, cum subiunctiuo, & optatiuo iungitur, vt hîc videre est.

ἐφ.] præpositio, iungitur genitiuo significans *cum*: datiuo, si pro *in*, & accus. si pro *per* ponitur.

CAP. II.

CIRCULVS quidam humanarum reuoluitur rerum, modò sic, modò aliter ferens ipsas, & circumferens. Et in his inæqualitas est, eo quòd nihil ex præsentibus in eodem statu maneat. Oportet igitur te, potentissime Imperator, in harum subita mutatione immutabilem, & piam habere cogitationem.

ἰσότης.] ἴσως, ἰ, subst. ῥ. simplicium | ἀ | radice ἴσως *æqualis*.

ἔτι] retinet suum accentum, quia omnis enclitica dissyllaba retinet suum accentum, posita post dictionem paroxytonam, exceptis incipientibus à σφ.

τῷ μηδὲν τῶν, &c.] phrasis græca : vide τῷ γῶνας in tertio cap.

Κ Ε Φ β'.

ΑΠοσρέφου τῶν κολάκων τοὺς ἀπατηλοὺς λόγους, ὡσπερ τῶν κοράκων τοὺς ἀρπακτικοὺς βόσκους. οἱ μὲν γὰρ τοὺς τῶ σώματος ἐξορύττοις ὀφθαλμοὺς, οἱ δὲ τοὺς τῆ ψυχῆς ἐξαμβλύνοισι λόγισμοὺς, μὴ συγχωροῦντες ὁρᾶν τῶ τῶ πραγμάτων ἀλήθειαν. οἱ γὰρ ἐπαυνοῦσιν ἑαυτοὺς ὅτι τὰ ψόρου ἀξία, ἢ ψέγροισι πολλάκις τὰ ἐπαινῶν κρείττονα, ἵνα δυοῖν θάτερον αὐτοῖς ἀμῶν τῶν, ἢ τὸ κακὸν ἐπαινούμενον, ἢ τὸ καλὸν ὑβριζόμενον.

ΑΠοσρέφου.] 2. perf. pres. imp. verbi ἀποσρέφω μεταμετερο, ab ἐπό, & radice σρέφω verto.

κολάκων.] ἀ κόλαξ, κος.

κοράκων.] idem.

ἀρπακτικός.] accus. ab ἀρπάκκος rapiendi poritus, radix ἀρπύνη falx.

σώματος.] genitiuus à σῶμα : vide in fine 2. capitis, cui acutum habeat in antepenultima.

ταυματότητι.] dat sing. subst. ταυματότης, ητις, η.

δει.] verbum impersonale.

κράτιστε.] vocatiuus à superlatiuo κράτιστος, cuius positif. est αγαθός bonus. comparatiuus κρείττων. vide comparatiua.

CAP. 12.

AVERSARE adulatorum fallaces sermones, vt coruorum rapaces mores. Hi namque corporis effodiunt oculos ; illi verò animæ hebetant cogitationes , non concedentes videre rerum veritatem : laudant enim nonnunquam , quæ reprehensione digna sunt , aut vituperant sæpè , quæ laudibus maiora sunt , vt in duorum altero ab ipsis peccetur , aut malo laudato , aut bono contumeliosè reiecto.

ἐξορύττωσιν.] 3. plur. verbi ἐξορύττω , datiuo iungitur , ab ἐξ, & radice ορύττω *fodio*.

ἐπαινεῖσιν.] 3. plur. præf. ἐπαινέω, ᾧ, gaudet accus.

ἔδει.] syncope pro ἔσδει, fut. infinitiui εἶμι *sum*. est phrasis græca , ac si dicerem , laudant ἔδει ὅτι τὸ ψόρου ἀξία fore aliquando digna reprehensione.

πολλάκις.] cum acuto in penultima, omnia aduerbia in ακις desinentia talem habent accentum.

δουῖν.] genit. dual. à δούω.

ΚΕΦ. 17'.

Ισον εἶ) γρη πώροτε ἔβασιλέως ἔφρονημα.
 Ἰδὲ γὼ συμμεταβάλλεσθαι τῷ τῷ πρᾶγματων
 μεταβολαῖς, ὁμοίως ἀβεβαίως τεκμήριον γίνε-
 ται. Ἰδὲ γὼ παγίως ἐν ταῖς καλοῖς ἐρηρεῖα, ὡς ἔ-
 θισσέως ὑμῶν ἐσθέρικται κέρως, καὶ μήτε πρὸς
 ἀλαζονείαν ὑπερβαίεσθαι, μήτε πρὸς ἀθυμίαν
 κατὰφείεσθαι, βεβηκότων ὅτι ἀσφαλῶς, καὶ
 ἀκράδηνον ἐχόντων πικρὸν ψυχῶν.

Παγίως.] adverbium.

ἑρηρεῖσθαι.] Atticè προῆρεῖσθαι perf. infinit. ver-
 bi ἑρηρεῖσθαι, radix ἑρηρεῖσθαι sig. cum circumflexo in pe-
 nult. quia perfectum infinit. pass. habet acutum in
 penultima, si sit brevis : si verò longa naturâ, cir-

ΚΕΦ. 18'.

Εἰς κεκαθαισμένον ἔχει τὸν λογισμὸν ἐκ
 τῆς ἀνδροπίνης ἀπάτης, καὶ βλέπει δὲ οὐ-
 πιδμον τῆς ἐαυτοῦ φύσεως, τότε βραχὺ καὶ ὠκύ-
 μωρον τὸ ἀσάμια ζωῆς, καὶ τὸν σιωπευτικὸν
 τῆς ἀρχῆς ῥύπον, τὸν τῆς ὑπερηφανίας ὅτι ἐμο-

CAP. 13.

ÆQVALEM esse oportet semper Imperatoris sensum : mutari enim cum ipsarum rerum mutationibus , mentis infirmæ argumentum est. Firmiter autem præclaris innixum esse , ut pium vestrum firmatum est imperium , & neque ad insolentiam extolli , neque usque ad animi demissionem delabi , est hominum securè stabilitorum , & immotam mentem habentium.

cum flexum, ut hîc.

δυσίτης.] neutrum ab *δυσίτη*, adiect. i. contract.

ἰσπίκται.] 3. sing. perf. verbi passivi *σπειζομαι*.

ἰσπίρειται.] præf. infinit. verbi *ἰσπείρωμαι* exsuperor : radix *αἶρω* tollo.

CAP. 14.

SI quis purgatam habet cogitationem ab humana deceptione , & vilitatem naturæ suæ , brevitatemque , & fatalem celeritatem præsentis vitæ perspicit , atque iunctas carni sordes , in superbix num-

πεσειται κρημνόν, καὶ ἐν ἀξιώματι ὑπερῆχην
ὑψηλῶ.

Κεκαδαισυρόν.] accus. sing. perf. part. verbi κα-
δαιρίζομαι *perdidit*.

ἐπιδανόν.] accus. ab ἐπιδανός, per pleonasmum syl-
labæ δα, *homme de neant*.

φύσις.] genit. sing. nominis φύσις, cum acuto in
antepen. vide in titulo 1. cap.

Κ Ε Φ. ιε'.

ΥΠὲρ πᾶσα τῆ βασιλείας τῶ ἐνδοξα τῶ δὲ
σεβείας τῶ τέμματα τῆ βασιλέα κοσμη. ὁ γὰρ
πλῆθος ἀσπέρχε. καὶ ἡ δόξα μετέρχε. τῶ κλέος
τῶ σίθεος πολιτείας ἀθανάτοις αἰῶσι συμπρα-
τείνεται, καὶ λήθης ὑπέκεινα, τοὺς ἔχοντας ἴσησι.

Κλος.] τὸ, gloria, i. contract.

οἰθίκ.] ab οἰθίκος, ὁ ἡ, *divinus*.

αἰῶσι.] dat. plural, ab αἰών, ὠνος, reñcitur γ : vide
regulam in Grammatica.

συμπρατείνεται.] 3. sing. verbi συμπρατείνομαι *fi-*

Quam illabetur præcipitium, et si in dignitate sit excelsa.

σπιζούμενον.] accus. singularis imperf. part. ver-
 bi σπιζέμεθα.
 σαρκί.] dat. à σὰρξ, κὰρ, κί.
 ἔμψοῦται.] tertia sing. futuri ἔμψοῦμαι, ab ἔμψο-
 ῦω. vide Inuest. Them.
 καὶ.] pro καὶ αὐτό.

CAP. 15.

SVPER omnia regni insignia, pietatis corona regem ornat. Diuitiæ enim abeunt, & gloria transit. Gloria verò diuinæ administrationis vnà cum immortalibus seculis extenditur, & trans obliuionem habentes sistit.

---

mul extendor, à σῶ, παρὰ, & τείνω tendo.

ἰπέκεινα.] pro ὅτι ἔκεινα, aduerbium, genitiuo iungitur.

ἴσημι.] 3. sing. præsentis verbi ἴσημι.

Κ Ε Φ. ΙΓ'.

Σφόδρα μοι δοκεῖ ἀποπῶσθαι τὸν εἶ, ὅτι πλε-
 ροὶ, καὶ πένητες ἀνδρες οἱ δὲ ἀνομοίων
 πραγμάτων βλάβῃ πάροισιν ὁμοίαν. οἱ μὲν γὰρ
 ὑπὸ τῷ κέρει διαρρήγνυται, οἱ δὲ ὑπὸ τῷ λίμνῳ
 διαφθείρον, καὶ οἱ μὲν κατέχοισι τὸ κῆσμα τὰ πέ-
 ρατα, οἱ δὲ ἄκ' ἐργοὶ πολὺ ἐπὶ τὰ πέλματα, ἵνα
 τοίνυν ἀμφὸς τῆς υἰείας τύχῃσιν, ἀφαιρέσθαι καὶ
 παρθεῖσθαι τούτοις θεραπευτέον, καὶ παρθεῖσθαι
 καὶ τὴν ἀλυσότητα μετενεκτέον.

Διαρρήγνυται.] 3. pluralis praes. verbi passivi διαρ-
 ρήγνυμαι : radix ἄρης *Mars*, sive βρυγύω *frangō*.
 εἶσι.] aor. 1. infinitivi verbi ἵσημι.

Κ Ε Φ. ΙΔ'.

Εφ' ἡμῖν ἀνεθείρη τῆς βίβλιας ὁ χρόνος, ὃν
 παρθεῖπέ τις τῶν παλαίων εἶσαθαι, ὅταν
 ἢ φιλόσοφοι βασιλεύσωσιν, ἢ βασιλεῖς φιλοσο-
 φήσωσιν. καὶ γὰρ φιλοσοφοῦντες ἠξιώθητε τῆς
 βασιλείας, καὶ βασιλεύσαντες ἄκ' ἀπέστητε

CAP. 16.

VEHEMENTER mihi videtur, absurdissimum esse, quòd diuites, & pauperes homines ex dissimilibus rebus damnum patiuntur simile. Illi namque satietate perumpuntur, hi verò fame corrumpuntur. Et illi occupant mundi terminos, hi non habent, vbi sistant pedum plantas. Vt igitur ambo sanitatis fiant compotes, ablatione, & appositione hi curandi sunt, & ad æqualitatem inæqualitas transferenda.

ἐκ ἔχριστον ὄντων τὰ πέλματα.] phrasis græca; ac si dicerem Gallicè, *Ils n'ont pas où mettre la plante des pieds.*

CAP. 17.

NOSTRA ætate ostensum est prosperæ vitæ tempus, quod prædixit quidam ex veteribus futurum, cum vel philosophi regnarent, vel reges philosopharentur. Etenim philosophantes digni habiti estis regno: & regnantes non descivistis à

φιλοσοφίας. εἰ γὰρ ὁ φιλοσοφίαν, ποιῆ φιλοσοφίαν, ἀρχὴ ἡ φιλοσοφίας, ὁ τὸ Θεῶ φόβος, ὃν ἐν τοῖς κέρνοις ὑμῶν ἀσπερὸς ἔχετε, βύδηλον, ὡς δὴ ἡ γῆς ὁ πρὸ ἐμοῦ λεγόμενον.

Εφ' ἡμῶν.] pro ἐπὶ ἡμῶν : i deperditur, & π mutatur in φ propter sequentem asperum.

ἀειδείθη.] 3. sing. aor. primi pass. verbi ἀειδέσθαι ostendit.

Κ Ε Φ. ιη'.

Βασιλέα σε καὶ δὴ ἤσαν οἰζόμεναι, ὡς βασιλεύειν καὶ κρατεῖν τὴν ἡδονῶν δυνάμενον, καὶ τὸ φέρον τὸ σωφροσύνης δυνάμενον. καὶ πάλιν πορφύραν τὴν δικαιοσύνης ἀμφιασάμενον. ἡ μὲν γὰρ ἄλλη δξουσία τὸν θάνατον ἔχει ἀσφαλισμένη. ἡ δὲ τοιαύτη βασιλεία πάλιν ἀθανάτον σώζει ἀσφαλισμένη. καὶ ἡ μὲν ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ λύεται, ἡ δὲ τὸ αἰωνίου κολάσεως ῥύεται.

Αναδηπάμενον.] aor. i. mediæ vocis verbi ἀναδέω circumligo, ab ἀνά, & radice δέω ligo.

CAP. ADMONIT.

33

philosophia. Si enim amare sapientiam facit philosophiam ; principium autem sapientiae Dei est timor , quem in pectoribus vestris iugiter habetis , clarum , quòd verum sit , quod à me dicitur.

ωρῶμαι.] 3. sing. perf. medij ωρῶμαι, à ωρῶ, & ἴπω *video*. cur o non deperditur, vide in imperfecto verbi ὤπω.

ἀπίσητε.] 2. plur. aor. 2. verbi ἀπίσημι.

CAP. 18.

IMPERATOREM ex veritate definitio , ut qui imperare , ac dominari voluptatibus potest , & coronâ castitatis reuinctus , & purpuram iustitiae indutus est. Alia namque potestas mortem habet successionem. Tale verò regnum , immortalem seruat perma- sionem. Et illa hoc soluitur seculo ; hæc autem à perpetuo supplicio libera- tur.

ἀμφοιπάδρον.] aor. 1. med. verbi ἀμφιάζω *cooperio*, vel ἀμφιάζομαι.

ΚΕΦ. ΙΘ'.

ΕΙ ἢ ἐκ πρώτων βούλη καρποῦ αὐτῶν, ἡ γὰρ τοῖς ἀπασιν δ' ἐργέτης κρινός. ὁ δὲ ἐν γ' ἔτω πρὸς δ' ἄνοιαν ἐφέλκε), ὡς δ' ὑποίτιας χάρεις διδωμένη τοῖς χηρῶσι. ἢ γὰρ ἀπὸ φόβου γινωμένη θεραπεία, κατεχρηματισμένη ἐστὶ θεραπεία, πεπλασμένης ἡμῶν ὀνόματι φενακίζουσα τοὺς αὐτῆ προσομνέζοντας.

Καρποῦ αὐτῶν.] *præf. infin. verbi καρπῶμαι fructum percipio, iungitur accusat. radix καρπός fructus. ἐρέλκεται.] 3. sing. præf. verbi ἐφέλκομαι atteraho, ab ἐπί, & radice ἔλκω traho.*

θεραπεία.] *αι, ή, à θεραπεύω ortum, cum acuto in*

ΚΕΦ. κ'.

Σεπτη δικάως ἐστὶν ἡ ὑμῶν βασιλεία, ὅτι τοῖς πολεμίοις μὲν δὲ κινῶν ἢ ἐξουσίαν, τοῖς ὑπηκόοις δὲ νέμει φιλανθρωπίαν. Ἐν νικῶσα ἐκείνοις τῆ δυνάμει τῶ ὀπλων, τῆ ἀόπλων ἀγάπῃ τῶ οἰκείων ἠπᾶται. ὅσον γὰρ θηεῖα καὶ πρὸ βάρους ὁ μέσον, ἡσυχίαν ἀμφοτέρων ἠγαῖται ὁ ἀγάφορον.

CAP. 19.

SI honore ab omnibus frui vis, sis
 omnibus benefactor communis. Ni-
 hil enim sic ad benevolentiam attrahit,
 ut beneficij gratia, data indigentibus.
 Obsequium enim ob metum præsti-
 tum, efficta est adulatio, ficti honoris
 nomine fallens eos, qui ipsi animum at-
 tendunt.

penult. quia omne nomen in εια desinens, ortum à
 verbis in ούω, est paroxytonum.

καταγματισμός.] perf. part. verbi καταγματίζω for-
 mo, radix έχω, siue γήωα forma.

πρωλασμός.] idem.

φρακίζω.] fœmin. part. præsentis à φρακίζω fallo.

CAP. 20.

VENERANDVM iure est vestrum
 Imperium, quia hostibus quidem of-
 tendit potestatem, subditis verò exhibet
 humanitatem; & vincens illas vi armorum,
 inermi charitate à suis vincitur. Quantum
 enim feræ & ovis interuallum est, tantum
 utrorumque arbitratur discrimen.

Δεικνύει.] 3. sing. præf. verbi δεικνυμι ostendo, accus. iungitur.

ὑπὸ κούσις.] dat. plur. ab ὑπόκουος, οῦ, ἡ : à radice ακούω audio.

νικῶσα.] præfens part. fœm. à verbo, & radice νικῶ.

Κ Ε Φ. κα'.

Τῆ μὲν οὐσία τῷ σώματος ἴσος πρὸς τὴν αὐτῆς
 πρὸς τὴν βασιλείαν, τῆ δ' ἐξουσίας τῷ ἀξιώμα-
 τος ὁμοίος ὅτι ὡς ὅτι πρὸς τῶν Θεῶν. ὅτι ἔχει γὰρ
 ὅτι γῆς τῷ αὐτῷ ὑψηλότερον. γὰρ τοίνυν αὐτὸν καὶ
 ὡς Θεὸν μὴ ὀργίζεσθαι, ἔως θνητὸν μὴ ἐπαίρε-
 σθαι. εἰ γὰρ καὶ εἰκότι θεϊκῆ τέτιμη, ἀλλὰ καὶ εἰκότι
 γαίαν συμπέπλεκται, δι' ἧς ἐκδιδάσκειται πρὸς
 πρὸς πρὸς ἰσότητα.

Ομοίος.] *similis*, datiuo iungitur, ut in Latinis.
 πάντων.] genit. pluralis à πᾶς, cum acuto in
 prima, quia excipitur: vide regulam monosyl. 5.
 decl. simpl. in accentibus Grammaticæ.

νικάω, ὡς *vinco*, accus. iungitur.

ἡτῶμαι.] 3. sing. præf. pass. ἡτῶμαι *vincor*.

ἀγάπη.] dat. sing. quia nomen formæ & modi ponitur in datiuo.

ἡγήται.] 3. sing. præf. indic. verbi ἡγῶμαι.

CAP. 21.

ESSENTIA corporis æqualis est cuilibet homini, Imperator, dignitatis autem potestate similis est cunctorum præfidi Deo. Non enim habet in terra se altiore. Oportet igitur ipsum etiam, ut Deum, non irasci, ut mortalem non efferri. Nam etsi imagine diuina honoratus est, attamen imagine terrena connexus est, qua edocetur erga omnes æqualitatem.

ἐπιείθεαι.] præsens infin. pass. ἐπιείθεμαι; radix εἶρω *tollo*.

ὀργίζεαι.] idem, ab ὀρίζομαι *irascor*, radix ὀργή *ira*.

συμπλέκται.] tertia singularis perf. passiu. συμπλέκομαι *connector*, à radice πλέκω *necto*.

Κ Ε Φ. κβ'.

Αποδέχου τοὺς τὰ χρεῖστα συμβεβλημένους ἐθέ-
λοντας, ἀλλὰ μὴ τοὺς κολακίῃν ἐκείσπε
σπύδοντας. οἱ μὲν γὰρ ὅσιν συμφέρον σιωποῦσιν ἐν
ἀληθείᾳ. οἱ δὲ πρὸς τὰ δοκοῦντα τῆς κρατοῦσιν
ἀφορώσι, καὶ τῶν σωματίων τὰς σκιάς μιμούμενοι,
τοῖς περὶ αὐτῶν λεγόμενοις σιωποῦσι.

Αποδέχου.] 2. pers. pres. imp. pass. ἀποδέχομαι
recipio, ab ἑπὶ, & radice δεχομαι *capio*, depon.
gaudet accusatiuo.

ἐκείσπε.] aduerbium.

σπύδοντας.] accus. plur. part. verbi σπύδω *studeo*.

Κ Ε Φ. κγ'.

Τοιοῦτος γίνου πρὸς τοὺς σοὺς οἰκέτας, οἱ δὲ
χρησὶ τῆς δεσποτικῆς γυνέσθαι. ὡς γὰρ ἀκούο-
μεν, ἀκουσθησόμεθα. καὶ ὡς ὁράμεν, ὁραθησόμεθα
ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἐπιτηφόρου βλέμματος. προς-
ενέγκωμεν οὖν τῷ ἐλέει τῆς ἐλεον, ἵνα τῷ ὁμοίῳ
ὁ ὁμοιον ἀντιλάβωμεν.

CAP. 22.

RECIPE eos, qui bona consulere volunt, sed non eos, qui adulari frequenter student. Illi enim conducibile revera conspiciunt: hi verò ad ea, quæ videntur imperantibus, respiciunt, corporumque umbras imitantes, eorum dictis concinunt.

σπουδῶσιν.] *tertia plur. præf. verbi σπουδῶ conspicio, à σπώ, & ὀρέω video.*

μιμούμενοι.] *nom. plur. part. μιμούμαι imitor.*

συνάδουσι.] *tertia plur. præf. indicat. verbi συναδέω concino, radix αἰδέω cano.*

CAP. 23.

TALIS esto tuos erga domesticos; qualem optas tibi Dominum esse. Ut enim audimus, audiemur, & ut videmus, videbimur à diuino & omnituen- te aspectu. Afferamus igitur misericordiæ misericordiam, ut par pari recipiamus.

Σοίς.] οὐς, σή, σὺν τῆς.
οἰκίας.] accus. pluralis ab οἰκίας, ε : radix οἰ-
κος domus.

προσενέκωμυ.] 1. plur. aor. 2. sub. verbi προσφέρω

Κ Ε Φ. κη'.

Ωσὺν τῶ ἀκριβῆ τῶ κατόπιρων τριαύτας
δείκνυσι τὰ τῶ προσώπων ἐμφάσις, οἰά-
σῃ τῶ τῶ τῶ τυπα, φαδρα μ' τῶ φαδρυ-
νομδύων, σκυδεσπα τῶ τῶ σκυδεσπαζόντων. ὕ-
τω χη ἡ διχάα τῶ Θεῶ κρίσις τῶ ἡμετέρας τῶ ἀξέ-
σιν ὅμοιοῦται. οἰάσῃ γὰρ δὴ ἡ τῶ τῶ ἡμῶ εἰρ-
γασμῶα τοιαῦτα ἡμῶ ἐκ τῶ ὁμοίων τῶ ἔχῃ.

Ακειῆ.] adiect. neutr. accus. plur. contractus,
ab ἀκειῆς 1. contract.

δείκνυσι.] 3. plur. praes. verbi δείκνυμι. cum accusa-
tuo iungitur.

ἐμφάσις.] accus. plur. contractus (pe ἢ Ionicè)
ab ἐμφασις, εως, 2. contract.

οἰάσῃ.] adiect. neutr. plur. ab οἶος, cui saepè addi-
tur τῶ.

hoc tempus sumitur ab ἐνέσκω : iungitur accus.

αἰπλάβαινω.] 1. plur. aor. 2. subiunctiui verbi αἰπι-
λαμβάνω, quod tempus à λίβω sumitur : accusatiuo
gaudet.

Hæc duo verba vide in Inuestig. Them.

CAP. 24.

SICUT exquisita specula tales mon-
strant vultuum repræsentationes, qua-
les primitiui sunt typi, hilares quidem
hilarium, tristes verò tristium. Sic etiam
iustum Dei iudicium nostris actionibus
assimilatur. Qualia enim sunt, quæ à
nobis fiunt, talia nobis ex similibus ex-
hibet.

ἄρα τὸ τυπὰ ὄντι.] phrasis Græca, qua sæpiùs vtun-
tur Græci iungentes nominatiuum plur. neutrum
cum verbo singulari.

εἰργασάμεθα.] perf. part. verbi ἐργάζομαι. e non mu-
tatur in η, quia plurima verba non mutant e in η, sed
augent addito ι. vide in Grammatica.

τοιαῦτα παρίχη.] nom. plur. cum verbo singulari.
vide suprâ.

Κ Ε Φ. κεί.

Βουλεύεσθε ἀποκτείναντες βραδέως, ἵνα τε-
 λήσῃ τὰ κειθέντα σουδαίως. ἐπεὶ λίαν ὄψι
 σφραλερόν, ὅσον τοῖς πρᾶγμασιν ἀπεισκέπτον.
 εἰ γὰρ τὰ ἐξ ἀβυλίας υἱς ἐννοήσῃ κακὰ, τότε γνώ-
 σετε καλῶς τῆς ἀβυλίας τὰ χρήσιμα, ὡς καὶ ὑ-
 γείας τὸ χεῖρον, μὴ τὸ πείρασμα τὸ νόσον. δεῖ τοίνυν,
 διφρονέσατε Βασιλεῦ, ἢ βουλήν σωετωτέρα,
 καὶ ἀγῆ σωτονωτέρα ἄξερθυῖαν, ἀκρίτως τὰ
 σωοίσθητα παρὰ κόσμῳ.

Βουλεύεσθε.] 2. pers. præf. imper. verbi βουλεύομαι
delibero, cum accusativo iungitur.
 ἀπεισκέπτον.] adiect. neutrum ibi substantialiter
 positum, à radice σέπτομαι circumspicio.

Κ Ε Φ κς'.

Αριστὰ διοικήσεως πρὸς ἀγαθῶν βασι-
 λείαν, εἰ πρότερον σουδαίως ἐφοροῦν,
 καὶ μηδὲν ἀγῆ ἐφοροῦν. οὐ γὰρ μικρὸν

CAP. 25.

DELIBERA quidem agenda tardè : perfice verò iudicata sedulò. Quoniam valdè est periculosa in rebus inconsiderantia. Si quis enim mala, ex inconsulta temeritate prouenientia, perpendat, tunc noscet boni consilij comoda, vt & sanitatis gratiam, post experimentum morbi. Oportet igitur, cordatissime Imperator, & consilio prudentiore, & precibus impensioribus exquirere diligenter, quæ mundo sunt conducibilia.

ἐπινοήσῃ.] 3. pers. futuri indic. ἐπινοέω, ὡς cogito : radix νόος mens.

ἐξερευνᾷ.] præf. infin. verbi ἐξερευνάω indago, ipsa radix.

συνείσταντα.] fut. part. verbi συμφέρω, tanquam ab εἶω. vide Inuest. Them.

CAP. 26.

OP TIME administrabis bonum tuum imperium, si omnia studèas inueneri, & nihil patiare negligere. Non enim paruum

ἔπι σοῖ, ὅσῳ μικρόν εἶ) δοκεῖ ἐν συγκρίσει τῶν
 ὄντων, ἔπι καὶ ῥῆμα βασιλέως ψιλὸν μεγά-
 λην ἔχει ὡς ἀπὸ πάντων ἰσχύ.

Αριστ.] superlativus ab ἀγαθός.
 διοικήσεως.] 2. pers. futuri i. indicat. verbi διοι-
 κέω; radix ἀκοδομῆς.

Κ Ε Φ. κζ.

Σ Αυτὰ τὰ τὰ φυλάττειν τοῖς νόμοις ἐπίθες
 ἀνάγκην, μὴ ἔχων ἐπι γῆς τὸ δυνάμην
 ἀνάγκην. ἔτι γὰρ καὶ τῶν νόμων ἐπιδείξει τὸ σέβας,
 αὐτὸς πρὸς τὰ ἄλλων τούτοις ἀδύμηνος, καὶ τοῖς
 ὑπηκόοις φανήσε) ὅ ὡς ἀνομείν ἐκ ἀκίνδυνον.

Σ Αυτῷ.] per crasim pro σιωτῷ, dativus. vide pro-
 nomina.

ἐπίθες.] aor. 2. imp. verbi ἐπίθην, accusativus
 gaudet.

Κ Ε Φ. κη.

Ι Σον ὁ πλημμελῆν, ὁ μὴ κωλύειν τοὺς πλημ-
 μελοῦντας λογίζεσθαι. καὶ γὰρ ἡ πολιτεία) μὴ

est in te, quod paruum esse videtur in
 comparatione tuorum: quoniam vel exile
 Imperatoris verbum magnam habet apud
 omnes vim.

πᾶσι.] dativus pluralis à *πᾶς*, cum circumflexo in
 penultima, quia excipitur: vide regulam in accen-
 tibus Grammat.

CAP. 27.

T I B I ipsi custodiendi leges impone
 necessitatem, ut qui non habes in ter-
 ra, qui possit cogere. Sic enim & legum
 ostendes cultum ipse, ante alios eas reue-
 rendo: & subditis constabit, transgredi le-
 gem, non à periculis liberum.

ἐπιδείξεις.] 2. pers. futuri 1. indicat. verbi *ἐπιδεί-
 κνύω*, ceu *ἐπιδείκνυμι ostendo*.

σέβας.] *πῶς*, nomen neutr. indeclinabile.

CAP. 28.

I D E M peccare, non cohibere peccan-
 tes æstima, Etenim si quis Rempublicam

Κ Ε Φ. λ'.

ΕΝ κήσμιον ὑπὸ Θεῷ πειθευθεὶς βασιλείαι,
 μηδενὶ χεῶ τῆς πονηρῶν πρὸς τὰς τῆς
 παραγμάτων διοικήσεως. ὧν γὰρ αὐτὸν ἐκείνοι κα-
 κῶς δευραζώνται, λόγον ὑφέξει Θεῷ, ὃ τὸ
 ἰσμὸν αὐτοῖς δεδωκῶς. μὲν πολλῆς οὖν δευρα-
 σεως αἱ τῶν ἀρχόντων πρὸς τὴν γενέσθων.

Πειθευθεὶς.] aor. i. part. verbi πειεύομαι.
 μηδενί.] cum acuto in ultima in gen. & dat. in
 accusf. autem in penultima, μηδένα.

χεῶ.] 2. perf. praesentis imper. verbi χεῶμαι νιοτ,
 radix χεῶν utendūmi do.

ὑφέξει.] 3. perf. futuri i. verbi ὑπέχω. vide cap. 10.

ἰσμῷ.] accusf. sing. à nom. ἰσμός, ὄσ. 5. simplicium :

Κ Ε Φ. λα'.

Ἰσον νομίζω κακόν, ἔ τῶν ἐχθρῶν θυμολογῶ τῶν
 κακουργίας, καὶ τῶν φίλων θελγεσθαι τῶν κολα-
 κείας. δεῖ γὰρ πρὸς ἑκατέρους θυμαίως ἀνίστα-
 σθαι, ἔ τῶν ὑπέροπτος μηδαμῶς ἀφίστασθαι,

CAP. 30,

MVNDANVM à Deo cum creditum tibi sit regnum, nemine vtere pravorum ad rerum administrationes: Quæ enim illi perperam perfecerint, eorum rationem reddet Deo, qui vires ipsis dederit. Cum multa igitur inquisitione magistratum promotiones fiant.

in accusatio vtramque sortitur terminationem, scilicet *υα* & *ω*. vide in 5. decl. simpl.

δεδωκας.] perf. part. verbi *δίδωμι* do.

ἡγετίαςως.] genitiuus Atticus ab *ἡγεσις*, cur habet acutum in antep. vide i. cap.

γινεσθων.] 3. plur. præf. imperatiui verbi *γίνομαι*, vel *γίνομαι* fio.

CAP. 31.

IDEM reor malum, & inimicorum excandescere maleficiis, & amicorum mulceri blanditiis. Oportet enim vtrisque strenuè resistere, & decoro nequaquam abistere.

μήτε τ' ἀλόγιστον ἐκείνων δυσμένεια ἀμειβόμενον, μήτε τὴν ἑπίπλαστον τούτων θυμύθεια ἀμειβόμενον.

Εχθρῶν.] gen. plur. ab ἐχθρῶς *inimicus*.
 θυμούδαυ.] praes. infin. verbi θυμούμαι *irascor*,
 radix θυμός *mens, animus*.

θίλαδαυ.] praes. infin. verbi θίλαμαι *mulceor*. ra-
 dix θίλω *mulceo*.

αὐδίσταδαυ.] praes. infin. verbi αὐδίσταμαι *insurgo*, κα-

Κ Ε Φ. λβ'.

Η Γ' οὗτοι εἶ) φίλοι ἀληθεσάρες, μή-
 τρις ἐπαινεῖντας ἀπόλυτα τὰ ᾧ σου λε-
 γόμενα, ἀλλ' αὐτοὺς κρίσει δικαίᾳ πόλυτα ποσότην
 σπουδάζοντας, καὶ σιωπηδομένους μὲν ἑπί τοῖς χρη-
 στέροις. ἑπί τὴν γὰρ ἀξίοντας δὲ ἑπί τοῖς ἐν αἰτίοις.
 οὐ γὰρ ὄντως ἀψευδесаίτης φιλίας δεικνύουσε
 τεκμήριον.

Η Γ' οὗ.] 2. pers. praes. imp. verbi ἡγίμαι *existimo*.
 ἀληθεσάτοις.] accus. plur. superlativi ἀληθε-
 σατος, à positivo ἀληθής *verus*.

ἑπαινοῦντας.] accusatiuus pluralis praes. part. verbi
 ἑπαινέω *laudo*.

CAP. ADMONIT.

51

neque irrationabilem illorum malevolentiam vlciscendo, neque fictitiam horum benevolentiam remunerando.

---

sisto. ab *αιτι* & *ισμ*, cur τ mutetur in θ, vide caput decimum.

δυσωβια.] accus. sing. à *δυσωβια*: ista particula *δυσ* extra compositionem nihil significat: in compositione semper sumitur in malam partem, nisi *σιε* aor. 2. part. verbi *δύμ*.

CAP. 32.

EXISTIMA hos esse verissimos amicos, non qui laudent omnia, quæ abs te dicuntur, sed qui omnia iusto iudicio facere studeant; & tum ob utilia congratulentur, tum ob contraria contristentur. Hi enim reuera verissimæ amicitiaæ ostendunt insignia.

συνδιδωεις.] accus. plur. præf. part. verbi *συνιδωμαι* gratulor. radix *ιδω*, *τω*, o suavis.

χρηστικεις.] dat. plur. comparativi *χρηστικος*.

επισυγαζοντας.] accus. plur. præsentis part. verbi *επισυγαζω* contrister. radix *συγ* odio prosequor.

D ij

Κ Ε Φ λ γ'.

ΜΗ μεταβαλέτω σοι τὸ μεγαλόφρονα
 γνώμην δ' ὀπιγείσ' αὐτῆς διωαφείας ὁ
 ὄγκος, ἀλλὰ ὡς ἐπικηρον δέπων ἀρε-
 πλον ἔχε τὸ νοῦν ἐν παρτίμασι πρεπτοῖς, μήτε
 ἐν τῷ βύθυσίαις ἐξυφούμνος, μήτε ἐν τῷ ἀθυ-
 μίας ταπεινούμνος.

Μεταβαλίτω.] 3. perf. aor. 2. imper. verbi μετα-
 βάλλω τι το, ἀ μετά, & βάλλω.

μεγαλόφρονα.] accus. sing. nom. μεγαλόφρον, ονος,
 ο, η, ἀ radicibus μέγας μαγνης, & φρίω, εἰός, η, μεης.

ὄγκος.] νε λόγος.

ἀρεπλον.] accusatiuus singularis adiectiui ἀρεπλιος,

Κ Ε Φ. λ δ'.

Ως ὅτ' χρυσὸς ἄλλοτε ἄλλως ἔπαρ τὸ τέ-
 χνης μεταποιούμνος, καὶ πρὸς ἀφίφορα
 κοσμίων εἶδη μεταποιούμνος, ὅτ' ὅτι ἀφίμνῃ,
 καὶ ἔστω οὐχ ἔστω μνῃ. οὕτω καὶ αὐτὸς βύκλεε-
 σατε Βασιλῶ, ἄλλω ἐξ ἄλλης ἀμείβων ἀρ-
 χῶ, φθάσας ἢ καὶ αὐτῶ τῷ ἀνώτατω ἡμῶ,

CAP. 33.

NE mutet tibi magnanimam mentem, terrenæ huius potestatis amplitudo, sed, ut caducum regens principatum, immutabilem habe intellectum in rebus mutabilibus, neque in secundis elatus, neque in aduersis demissus.

ab α & ὑψηλός, habet acutum in antep. vide i. caput in ἀπυρτας.

ἰξυψούμην.] præf. part. verbi ἰξυψύμην *exaltor*. radix ὑψος, εὐς, τὸ *altiludo*.

ταπεινούμην.] idem, à verbo ταπεινέμην *humilior*, radix ταπεινός *humilis*.

CAP. 34.

SI C V T I aurum, aliàs aliter ab arte stransfiguratum, atque ad diuersas ornamentorum species transformatum, quod est, permanet, & mutationem non sustinet: sic & ipse, inclytissime Imperator, aliud cum alio mutans imperium, vel ipsum supremum honorem assequutus,

ὁ αὐτὸς δ' ἀμύνης, ὅτι ἐν ταῖς αὐταῖς πράγμα-
σιν ἀαλλοίωτον ἔχων ἐν τῷ καλῷ ὁ φρόνημα.

Μετατυπούμενος.] *præs. part. verbi μετατυπούμαι.*
εἶδν.] *accus. plur. contractus, ab εἶδος, εος,*
τὸ species. i. contractorum.
εὐκλείεσθε.] *vocatiuus singularis superlatiui εὐ-*

Κ Ε Φ. λ ε'.

Νομιζε τότε βασιλεύειν ἀσφαλῶς, ὅταν
ἐκόντων ἀνάσῃς τ' ἀνδρόπων. ὁ γὰρ ἀ-
κοισίως ὑποταχόμενον, σασιάζει καὶ ὁ λαβό-
μενον. ὁ δ' ἴσως θεσμοῖς τ' ἀνοίας κρατούμενον, βε-
βαίαν ἔχει πρὸς ὁ κρατοῦν τ' ἀπειθήσαν.

Εκόντων.] *gen. plur. à nom. ἐκόν, ὄντος.*
ἀνάσῃς.] *2. pers. præs. sub. verbi ἀνάσσω imper-*
ro, cum genit. & dat. iungitur, radix ἀξ, κτος, ὁ, γε. κ.
σασιάζει.] *3. sing. præs. verbi σασιάζω, cum genit.*

Κ Ε Φ. λ ς'.

Ινα ὁ κρατὸς τῆς βασιλείας ποιήσῃς ἀ-
λοιδύμενον, ὅσῳ ἔχῃς κατὰ τῆν ὑπόθεσιν

idem permanes, non in iisdem rebus, inalterabilem habens in honesto cogitationē.

κλειστός *inclutissimus*, à positivo ἐκλειεῖς, ἵος *inclutus*.
 φάσας.] aor. I. verbi ὀδυῖω *affeghor*.
 αἰωτάτω.] aduerbium pro αἰωτάτῳ : vide octauum caput.

CAP. 35.

EXISTIMA, tunc regnare te tutò, cūm volentibus imperas hominibus. Quod enim inuitò subiicitur, seditiones molitur, capta occasione. Quod verò vinculis benevolentiaē tenetur, firmam seruat erga tenentem obseruantiam.

& dat. iungitur.

κρατῶν.] præf. part. neutri verbi κρατῶ.

ἐπιίδειν.] accus. sing. ab ἐπιίδειν, radix πῖδω
persuadeo.

CAP. 36.

VT dominium imperij tui facias decantatum, quantam habes aduersus sub-

κρών ἀμφοτέρων ὀρίων ῥοαύτιω ἔχην κ' κ' ἔ
 σαυτῶ πλημμελοῦτος ἀξίς· ὄδεις γ' ἰούτ' ἔ
 ὄξοισία τηλικαύτη παιδύειν, εἰ μὴ λογισμός
 οἰκειός ἐξ αὐτῶ ἔ πλημμελοῦτος κινούμενος.

Ποιήσης.] 2. persona aor. 1. subiunctiui verbi ποιῶ
 facio.

αἰείδημον.] adiectiuum neutrum, à radice αἰείδω cap-
 to. Nota adiectiua nomina in μος desinentia, habe-
 re acutum in antepenultima ut plurimum: substan-

ΚΕΦ. λζ'

Ομυγάλης ὄξοισίας ὀπιλαβόμενος, ἔδω-
 τῆρα ἔ ὄξοισίας μεμείδω κ' δυνάμιν.
 εἰ γὰρ πως ἔ εἰκόνα φέρη τῶ ὀπι πούτων Θεοῦ,
 κ' δι' αὐτῶ κατέχῃ τὴν ὀπι πούτων ἔργων, ἐν
 τούτῳ δὴ μάλιστα ἔ Θεὸν μιμήσεται, ἐν τῶ
 μηδὲν ἠγεῖσθαι τῶ ἐλεῖν ῥοζιμότερον.

Δοτῆρα.] accus. sing. nominis δοτῆρ, ἦρος, s. simpl.
 μεμείδω.] 3. pers. pres. imp. verbi μιμέομαι imi-
 tor, ipsa radix.

πως.] non habet accentum, quia est encliticum:
 vide 1. caput.

ἠγεῖσθαι.] pres. infin. verbi ἠγεῖμαι existima.

ditos peccantes iram, tantam habere etiam aduersus teipsum peccantem, æquum cense. Nemo enim valet quemquam in tanta potestate corrigere, nisi ratio propria, ex ipso peccante mota.

---

tiua verò in vltima acutum, paucis exceptis, vt hic videtur in λογισμός, propriis nominibus exceptis, cum quibusdam finitis in νόμος.

πλημύτη.] datiuus singularis adiectiui πηλικούτος, η, ο, ταντις.

CAP. 37.

QVI magnam potestatem adeptus est, datorem potestatis imitetur pro viribus. Si enim imaginem ferat omnia regentis Dei, & per ipsum contineat in omnia imperium: in hoc fanè Deum maximè imitabitur, existimando, nihil misericordia pretiosius.

ἐν τῷ ἡγεῖσθαι.] phrasis græca, qua gerundia in do efferuntur per infin. præcedente artic. τῷ cum præpos. ἐν, vt hic videtur, & aliquando sine præposit.

ἡλεῖν.] præf. infin. verbi ἡλεῶ miseror: ibi ἡλεῖν ponitur loco nominis, quod sæpiùs fit apud Græcos.

Κ Ε Φ. λη'.

Υ Πέρ χειρόν κὺ λίθον ἕμιον τ' ἀποιίας τ' πλούτον ἑαυτοῖς θησαυρίσωμεν, τ' κὺ ὠδε κατ' ὀφθαλμοῖς τῆ ἐλπίδι τ' μελλούσης ἀπολαύσεως, καὶ κεί καταγλυκύνοντα τῆ πείρα τῆς ἐλπίσεως μακαριότητος. Ἐὰ ἵ νὺν πρὸς ἡμᾶς, ὡς ὁσὲν πρὸς ἡμᾶς μὴ τερπέτω ἡμᾶς.

Ω Δε.] adverbium loci in significatione quietis. *κατ' ὀφθαλμοῖς.*] accusatiuus singularis praes. part. verbi *κατ' ὀφθαλμῶν* later. cum 'accus. iungitur: radix φρῶ, ενός, η, mens. *καὶ κεί.*] pro κὺ ἐκεῖ & illis.

Κ Ε Φ. λθ'.

Σ Πάδαζε λαμπερότεροις ἀμείβεσθαι δωρεῶν τοῖς μετ' ὀνοίας ποιῶντας ἔα πρὸς σου πρὸς ἀπόμνημα. τούτω γὰρ ὡς ἔπαυ, κὺ τ' ἀγαθῶν ἐπαυξήσεως τ' πρὸς θυμίαν, κὺ τοῖς πονηροῖς διδάξεις μεταμαθεῖν τ' κακίαν. ὅ γὰρ τ' αὐτῆ ἀξιοδοτα τοῖς μὴ ἔα αὐτῶν ποιουῶντας, ἀγαθὸν ὅτιν ἀθέμιτον.

CAP. 38.

SVPER aurum & lapidem pretiosum, beneficentiæ diuitias nobis thesaurizemus, quæ & hîc oblectant, spe futuræ fruitionis, & illic dulcedinem afferunt, experimento speratæ beatitudinis. Quæ verò nunc circa nos, vt nihil ad nos, ne delectent nos.

καταγλυκαίνοντα.] accus. sing. part. verbi καταγλυκαίνω, εκχατί, & γλυκαίνω *dulce reddo*. radix γλεῦκος, εος, πῖ, siue γλυκῆς, ἰος, *dulcis*.

πρίτω.] 3. sing. præf. imp. verbi πέρπω *delecto*, cum dat. & interdum cum accus. iungitur, vt hîc.

CAP. 39.

STVD E eos splendidioribus remunerare donis, qui cum beneuolentia faciunt, quæ abs te mandata. Hoc enim modo & bonorum adaugebis alacritatem, & prauos docebis dediscere malitiam. Eisdem enim censerî dignos, non eadem facientes, nimis est iniquum.

Ε Παινήσις.] 2. pers. fut. 1. ind. verbi *ἐπαύξω*, fut. *ἐπαύξῃσθε*, perf. *ἐπυύξῃκα*, aor. 1. *ἐπυύξῃσα*, tanquam ab *ἐπαυξέω*. accusatiuo iungitur: radix primitiua ἔχω

Κ Ε Φ. μ'.

Τιμώτατον πάντων ἔστιν ἡ βασιλεία. τῷτο
 ἡ μάλιστα τοιούτων ἔστιν, ὅταν ὁ τῷτο πει-
 κείμηνος ὁ κρείττος μὴ πρὸς αὐτὰδφαι ῥέπη,
 ἀλλὰ πρὸς ὀπτείκειαν βλέπη, ὅ μ' ἀπόμυ-
 θροπον ὡς θειωάδες ἀποσρεφόμηνος, ὅ ἡ φι-
 λαύθροπον ὡς θεοείκελον ἐυδφκνύμηνος.

Α γνάθειαν.] accus. sing. nom. *αὐθάθεια* *συροκ-
 βία*, dicitur proprie de illis qui sibi multum
 placent, à radice ἄθω, ἔος, ὄ, *iucundus*.

ῥέπη.] 3. sing. præf. sub. *ῥέπω* *propendo*.

Κ Ε Φ. μα'.

Ισως πρὸς τε φίλους καὶ ἐχθροὺς ποιῶταί κρίσις,
 μήτε τοῖς θύνοδοι χειζόμενος εἰσὶ τὸ θύνοισαν,
 μήτε τοῖς δεσμενέσιν αὐθισάμηνος δι' ἀπέθρειδω.
 ὅτι τὸ αὐτῆς ἔστιν ἀτοπίας, καὶ διχμοῦν τὸ ἀδίκον.

habeo, immediatior αἴξω augeo.

Διδάξεις.] 2. sing. fut. indicatiui verbi Διδάσκω doceo, ipsa radix.

CAP. 40.

HONORATISSIMUM inter omnia est imperium. Tunc verò maximè tale est, cùm hanc circumdatus potestatem, non ad truculentiam propendet, sed ad æquitatem respicit, inhumanitatem vt ferinam auersatus, humanitatem verò, vt Deo similem, præ se ferens.

ἐπίκειται.] accus. sing. nominis ἐπίκειται aequitas, à radice εἶκω similis sum.

θεοείκελον.] accus. sing. à θεοείκελος Deo similis, à θεός, & εἶκελος similis.

CAP. 41.

ÆQUALITER erga amicos & inimicos iudicia fac, neque beneuolis gratificans ob benevolentiam, neque maleuolis resistens ob inimicitiam. Quoniã eiusdè est absurditatis, & iustum censere iniustum,

εἰ καὶ φίλος ἢ παρὰ γὰρ, ἔτι ἀδικεῖν τὸ δίκαιον, εἰ καὶ
 ἐγγὺς τυγχάνῃ. ὁ γὰρ κακὸν ἐν ἀμφοτέροις ὀ-
 μνίον, καὶ ἐν τοῖς ἐναντίοις βέλσκηται.

ΕΥΝΕΣ.] 3. plur. praes. verbi εὐνοέω, ὦ, *sum bene-*
volens, cum datiuo iungitur. radix νόος mens.
 εὐσμελίον.] dat. pluralis aor. 1. part. verbi εὐσμε-

Κ Ε Φ. μβ'.

Ν Ουνεχῶς ἀκροᾶσθαι δεῖ τῶν παραμάτων
 κριτάς. δυναθέατος γὰρ ὅτιν ἢ τὸ δίκαιον
 βίρεσις, ραδίως ἐκφύγσασα τοὺς μὴ λίαν προσέ-
 χντας. ἀντὶ καὶ τῶν λεγόντων ἀφέντες δυνότητα,
 ἔτι τῶν λεγόντων πρῆντες πιθανότητα, εἰς τὸ
 βάθος τῶν νοημάτων ἑαυτοὺς ἐμβάλλωσι. οὕτως
 αἰμήσον) τὸ πρὸ αὐτῶν ζητούμενον, ἔτι διπλῶν
 ἀμφοτέρων ἐκφύξον), μήτε αὐτοὶ τὸ καλὸν προ-
 διδόντες, μήτε ἄλλοις τοῦτο δρᾶν συγχωροῦντες.

ΑΚΡΟᾶΣΘΑΙ.] praes. infinit. verbi ἀκροᾶμαι ausculto.
 το, cum genitiuo iungitur, ipsa radix.
 κριτάς.] accus. plur. nom. κριτῆς, ὧ, ὧ, primæ sim-
 plicium.

etsi sit amicus, & iniuriam iusto inferre,
etsi inimicus sit. Malum enim in vtrisque
simile est, etsi in contrariis inueniatur.

καὶ τοῦ καλοῦ male volo. quod est inusitatum, præterquam
in participio: radix *καίω* maneo.

δικαίῳ.] præf. part. neutr. verbi *δικαίω* iustum puto.

CAP. 42.

CORDATE decet auscultare rerum
iudices. Difficilis enim indagatu est
iusti inuentio, facilè effugiens non admo-
dum attendentes. Quòd si & dicentium
omittentes eloquentiam, & dictorum præ-
termittentes probabilitatem, in profun-
ditatem sensuum se ipsos immiserint, sic
haurient, quod ab ipsis quæritur, gemi-
nùmque peccatum effugient, neque ipsi
honestum prodentes, neque aliis id face-
re permittentes.

ἐκφεύγουσα.] præfens participij fœminini verbi *ἐκ-
φεύγω* effugio.

ἀφίρτις.] nominatiuus pluralis aor. i. verbi *ἀφίρτις*
omitto, cum accusatiuo iungitur.

παρέντες.] nominatiuus plur. aor. 2. verbi περιμένα
pratermitto.

αἰμήσουσιν.] 3. persona pluralis futuri indicatiui
verbi αἰμάσμαι exhaustio. radix ἰμας, αἶψος, ὄ, fηnis

Κ Ε Φ. μγ'.

Ἰσάρθμα τοῖς ἀγροῖς ἀκτήση τὰ κατορθώ-
ματα. οὐδέποτε νικήσῃς τῷ Θεῷ ἀγαθότητα,
ὅσα γὰρ ἀμύλις προσεκέλῃ Θεῷ ἐκ τῆς αὐτῆς, τὰ αὐ-
τῷ προσφέρῃ αὐτῷ. Ἐὼς ἔκ' ἐστὶν ὑπερβῶναι τῷ
ἰδίῳ ἐν ὧ ἡλίῳ σκιά, πορλαμβάνουσα ἀεὶ καὶ τῷ
λίῳ ἐπειγόμενον, οὕτως οὐδέ τῷ αὐτοῦ βλητον
τῷ Θεοῦ χρηστότητα τῷ ἀποίῳ ὑπερβήσονται
ἀνθρώποι.

Κτήση.] 3. sing. aor. 1. verbi κτίω possideo, cum
accus. iungitur.

κατορθώματα.] accus. plur. nom. κατορθώματα res recte
facta, radix ὀρθός, ὤ, ὄ, rectus.

Κ Ε Φ. μδ'.

Ἀδαπόμκτος ἔστι τῷ ἀποίῳ ὁ πλοῦτος. ἐν
ταῖς διδόναι γὰρ λαμβάνεται, καὶ ἐν ὧ σκω-
loreus.

τορεται.

δρα.] præsens infin. verbi δραω.
 συχαρισται.] nomin. plur. præf. part. συχαρισται
 permitto. radix χαρις, υ, ο, locus.

CAP. 43.

ÆQUALIA numero si possederis rectè facta, nunquam vinctes Dei bonitatem. Quæcunque enim quispiam obtulerit Deo, ex suis, quæ ipsius sunt, offert ipsi. Et, vt non datur prætergredi propriam in Sole vmbra, anteuertentem semper, & valdè properantem; ita neque insuperabilem Dei bonitatem beneficiis excedent homines.

προσενεχθη.] 3. sing. aor. 1. sub. verbi προσερχομαι, sumitur illud tempus ab ενεχθη.

προσέρη.] 3. sing. præf. eiusdem verbi.

επιβη.] aor. 2. infin. verbi επιβαινω, prætergredior, radix βαίω eo, vado.

CAP. 44.

INEXHAUSTÆ sunt beneficentiæ opes. Nam dando accipiuntur, & diffi-

E

πίζειν σιωάγεται. τῶν ἔχων ἐν τῇ ψυχῇ σου,
 πλοσπόδωρε βασιλεῦ, δίδου πᾶσι δαψιλῶς,
 τοῖς αἰτῆσι πρὸς σου. ἀπειροπλασίας γὰρ ἔξεις
 τὰς ὑπὸ τούτων ἀμοιβὰς, ὅταν ἔλθῃ ὁ κρηρὸς
 τῆς ἔργων ἀτιμώσεως.

ΕΝ τῷ δίδναι.] vide 37. caput.

ἐν τῷ σκεπίζειν.] idem.

ἔξεις.] secunda persona futuri primi indicativi
 verbi ἔχω, cum spiritu aspero ad differentiam ad-

ΚΕΦ. με'.

ΝΕύματα Θεοῦ βασιλείαν λαβῶν, μίμη-
 σαι αὐτὸν δι' ἔργων ἀγαθῶν. ὅτι τὸ εὖ ποιῆσαι
 δυναμῶν ἐγγύς, ἀλλ' ἔτ' εὖ παθεῖν δεομῶν.
 ὁ γὰρ ἐτοιμὸς τῆς χρημάτων δαψιλείας ἀνεμ-
 πόδισόν ἐστι πρὸς τὰς τῆς πενήτων εὐποιίας.

ΛΑβῶν.] aoristus secundus particip. λαμβῶσα,
 ἀλήθω.

pando colliguntur. Has habens in animo tuo, munificentissime Imperator, largire omnibus copiosè petentibus abs te. Infiniticuplas enim habebis super his remunerationes, quum venerit tempus operum remunerationis.

---

uerbij ἔξω *extra*.

ἀμοιβαί.] accus. plur. ab ἀμοιβή, 2. simpl.

ἔλθῃ.] 3. pers. aoristi 1. subiunct. uerbi ἔρχομαι *uenio*. vide Inuest. Them.

CAP. 45.

N V T V Dei regnum adeptus, imitare eum per bona opera, quia ex illis es, qui benefacere possunt, non qui sibi beneficii postulant. Paratæ enim rerum largæ copiæ sunt expeditæ ad beneficia in pauperes.

παθεῖν.] fut. 2. infin. uerbi πάσχω, aor. 2. ἔπαθον, ἀπαθῶν vide Inuest. Them.

ΚΕΦ. μς'.

Ὡς ὁ ὄφθαλμὸς ἐμπέφυκε σώματι, ὅ-
 τω βασιλὸς τῆς κόσμου ἐνήρμοσαι, ἡ πό-
 ς Θεοῦ δεδουμένος εἰς σωεργίαν τῶν συμφερόν-
 των. γρη῏ οὕτω αὐτὸν, ὡς οἰκείων μελῶν, οὕτω
 πρῶτων ἀνθρώπων προνοῖν, ἵνα προκόψω-
 σιν ἐν καλοῖς, καὶ μὴ προκόψωσιν ἐν κακοῖς.

Ἐμπέφυκε.] 3. sing. perf. indic. verbi ἐμφύω, radix
 φύω gigno.

ἐνήρμοσαι.] 3. sing. perf. ind. verbi ἐνηρμόζομαι ad-
 aptor. radix ἄρω αρτο.

δεδουμένος.] perf. part. verbi δίδωμαι.

ΚΕΦ. μζ'.

Ἀσφαλεσάτιν ἡ γὰρ τῆς σωτηρίας σου φυ-
 λακίω, ὅ μὴδέποτε ἵνα τῆς ἰσχυροῦς
 ἀδικεῖν. ὁ γὰρ ἵνα μὴ ἀδικῆν, οὐχ ὑφορεῖται
 ἵνα. εἰ ὅ μὴ ἀδικεῖν ἀσφάλειαν προξενῆ,
 ὅ βύεργετῆν πολλῶ πλέον. ὅ ἀσφαλές γὰρ δι-
 δωσι, ἔ ὅ προσφιλές οὐ προδίδωσιν.

CAP. 46.

SI CVT oculus innatus est corpori ;
Sita Imperator mundo adaptatus est ,
à Deo datus ad administrationem con-
ducibilium. Oportet igitur eum , vt pro-
priis membris , sic omnibus hominibus
prospicere , vt proficiant in bonis , & non
impingant in mala.

μελῶν.] genit. plur. contractus à nom. μέλος , π' ,
membrum. i. contract.

αγαθῶν.] à αγαθός , genitiuo gaudet.

αγκύλων.] 3. plur. præf. subiunct. verbi αγκύ-
λω procedo , proficiscor , radix κέλω scindo.

CAP. 47.

TV TISSIMAM duc salutis tuæ custo-
diam , nunquam quemquam subdi-
torum afficere iniuria : qui enim alicui non
facit iniuriam , non suspicioni habet aliquẽ.
Si verò non facere iniuriam , securitatem
conciliat : benefacere multò magis. Securi-
tatem enim dat , & charitatem non prodit.

Α Σθαλεσίτων.] accus. fœm. generis superl. à
 positifuo ἀσφαλῆς, ἐς, ὅ, ἡ, τῆς.
 ἕρῳ.] 2. pers. sing. præf. imp. verbi ἕρῳμαι δικο,
 ipsa radix.
 ὑφορᾶται.] tertia præf. indicatiui verbi ὑφορᾶομαι

Κ Ε Φ. μη'.

ΓΙνου τοῖς ὑποηκόοις, ὑσεβέσατε Βασιλευ,
 καὶ φοβερός ἄφ' ἧ ὑποροχῆ τ' ἔξουσίας
 καὶ ποθνός ἄφ' ἧ ὑποροχῆ τ' ὑποίτας. μήτε
 τῆ φόβου καταφρονητῶν, ἄφ' ἧ πόθον, μήτε τῆ
 πόθου πῶραμελῶν, ἄφ' ἧ φόβον. ἀλλὰ ὅ
 ἡμερον ἔχων ἀκαταφρονητον, καὶ ὅ
 δικαταφρονητον ἔχων ἀἡμερον.

Γινῃ.] secunda persona sing. præf. imperatiui ver-
 bi γίνομαι *sim*.
 ὑσεβέσατε.] vocat. sing. superl. ὑσεβέσατος, à po-
 sitiuo ὑσεβῆς, ἐς, ὅ, ἡ, ρίμ.

Κ Ε Φ. μθ'.

Α τοῖς ὑποηκόοις νομοθετεῖς ἄφ' ἧ λόγων,
 ταῦτα παραλαλῶν ὑποέδξας ἄφ' ἧ ἔρ-

suspectum habeo, radix ὄραω *video*. accusatiuo iungitur.

ἀσφαλές.] adiect. neutr. ab ἀσφαλής, τοσ, ο, ὄ, soli-
dus, substantiuè sumitur.

μεροσιλής.] idem, ἀ μεροσιλής.

CAP. 48.

EST O subditis, pientissime Imperator,
& formidabilis ob excellentiam potestatis, & desiderabilis ob largitionem beneficentiae. Neque formidinem contemnens propter desiderium, neque desiderium negligens ob formidinem. Sed mansuetudinem habens non aspernabilem, & contemptibilem habens immansuetudinem.

ὑπεροχῶ.] accus. sing. nom. ὑπεροχῆ eminentia, ab ὑπὲρ *super*, & ἔχω *habeo*.

ἡμερον.] accus. neutr. adiectiui substantiuè positi, ab ἡμερος *mansuetus*.

CAP. 49.

QVÆ subditis fancis per verba ;
hæc anticipans præstas per ope-

γων, ἵνα τοῖς λόγοις, οἷς πείθῃς, καὶ χρηστὸς σιωπῶ-
γωνίζηται βίος. ἔτω γὰρ ἀδύκιμον ἀποφαιῆ σε ὁ
κράτος, καὶ λέγων παρακλικῶς, καὶ πρᾶτων λεδίκῶς.

Νομοπειῖς.] 2. pers. pres. ind. verbi νομοπειῶ
legem sancio. radix πέω distribuo, cum accusa-
tivo iungitur.

περαλῶν.] pres. part. verbi περαλίω, ᾧ, antelo-

Κ Ε Φ. ἴ.

Πλέον ἀγάπα, Βασιλεὺς γαλιλώτατε, τρεῖς
λαμβάνειν πρὸς ἑαυτὸν χεῖρας ἱκετεύοντας,
καὶ τὰς σουδαζοντας δωρεὰς σοι παραφέ-
ρην. τοῖς μὲν γὰρ ὀφειλέτης ἀμοιβῆς καθίστασαι· οἱ
δὲ σοὶ τὸ Θεὸν ὀφειλέτην ποιῶσι, τὸ οἰκεῖόν μνησθῆναι
εἰς αὐτοὺς γινόμενα, καὶ ἀμοιβόμενον ἀγαθῶς ἀν-
τιδόνει τὸ φιλόθεον καὶ φιλανθρώπον σε σκόπον.

Ἰκετεύοντας.] accus. plur. pres. part. verbi ἱκετεύω
supplexo. radix ἱκω venio, vnde ἱκέτης, κ, ὁ, supplex.

καθίσταται.] 2. pers. sing. pres. ind. verbi καθίσταμαι
constitutor, ἀ κατά, & ἴσμι.

ra, ut verbis, quibus persuades, bona quoque vita concertet. Sic enim commendabile tuum declarabis imperium, & dicens cum actione, & agens cum ratione.

ἡμιον, ἀσεί, & λαλίω.

ἰσοδείξαι.] 2. pers. aor. i. ind. verbi ἰσοδείκνυμι ostendo.

ἀποφώνησ.] 2. pers. futur. 2. ind. med. verbi ἀποφώνομαι declaro.

CAP. 50.

PLVS dilige eos, serenissime Imperator, qui accipere abs te beneficia supplicent, quàm qui student munera tibi offerre. His enim debitor referendæ gratiæ constitueris: illi verò Deum debitorem faciunt, vendicantem sibi, quæcumque erga ipsos fiant, & remunerantem bonis retributionibus tuam Dei, hominùmque studiosam intentionem.

οἰκειώδην.] accus. sing. præf. part. verbi οἰκειῶμαι familiaris reddor. radix οἶκος domus.

ἀπίδοσι.] dativus pluralis nom. ἀπίδοσις, τῶς, ᾧ, retributio. 2. contract.

ΚΕΦ. να'.

Η Δίς μ' ἔργον ὄβη, ὃ καὶ λαμπρὸν τ' ἀκτῖ-
 σοι τ' κτίσιν. δῶακτος ἢ δρετῆ, ὃ ἐλεβν τοῖς
 δεομύοις. καὶ κείνῃ ἢ φανώτερος ὁ δῶσεβῆς Βα-
 σιλδός. ὁ μὲ γὼ ἰποχωρῆ τῆ δλαδοχῆ τ' νυκτός· ὁ
 ἢ ὁ ἰποχωρῆ τῆ σιωαρπαγῆ τ' κακῶ, ἀλλὰ
 τῶ φωτὶ τῆς ἀληθείας ὄξελεῖχῆ τ' κρυπλά τῆς
 ἀδικίας.

Ακτῖσ.] dativus pluralis nominis ἀκτῖν, ἴνος, ἡ,
 radius.

ἰποχωρεῖ.] 3. pers. sing. pres. verbi ἰποχωρέω, ὦ,
sensim recedo. cum genit. & accus. aliquando iungi-

ΚΕΦ. νβ'.

ΤΟὺς μὲ πρὸ σοῦ βασιλέως ἢ δρεχὴ κατεκά-
 σμησε· σὺ ἢ ταύτιω, κείπτε, φαιδροτέ-
 ραν ἐποίησας, ἡμερότητι κρίνων τ' ὄξοισίας τ'
 ὄσκον, καὶ χρηστότητι νικῶν τ' πρῶσιόντων σοι τ'
 φόβον. ὅθεν τῶ λιμῶν τ' σῆς γαλιωότητος πρῶ-
 τες πρῶσορμῶσιν οἱ ἐλέοις δεόμυοι, ἔ τῆς κυ-
 μάτων τ' πενίας ἀπαλαπτόμυοι, δῶσεβῆ-
 εἰοις ὕμνοις σοι ἀναπέμποισιν.

CAP. 51.

SOLIS quidem opus est, illustrare creaturam. Regis autem virtus, misereri egentium: tantoque clarior est pius Imperator. Ille namque cedit successioni notis: hic autem non concedit obreptioni malorum: sed lumine veritatis coarguit occulta iniquitatis.

tur, sæpiùs cum dativo: radix $\chi\omega\epsilon\gamma\varsigma$ locus.

$\delta\iota\alpha\delta\omicron\chi\eta$.] dat. sing. vt $\pi\mu\acute{\omega}$.

$\nu\kappa\tau\omicron\varsigma$.] genit. sing. à $\nu\acute{\omega}\xi$, $\nu\kappa\tau\omicron\varsigma$, η , $\eta\omicron\chi$: cur habeat accentum acutum in vltima: vide in cap. 2.

CAP. 52.

PRIORES quidem te Imperatores principatus adornavit. Tu verò eum, præstantissime, illustriorem fecisti, mansuetudine temperans potestatis maiestatem, & bonitate vincens aduentium te formidinem. Vnde tuæ serenitatis portum omnes adeunt, qui misericordiâ indigent, fluctibusque paupertatis liberati, gratos hymnos tibi remittunt.

Κ Α τ κ ό σ μ ο σ .] *tertia singularis aor. i. indicativi*
 verbi *κατακομίσω* *adorno*. radix *κόσμος mundus*,
ornatus.

φαιδ ε τί ε σ τ ε ν .] *compar. accus. fœmin. à positifivo*
φαιδ ε τί ε σ splendidus. cur habeat accentum in penult.
 vide in i. cap.

ή μ ε ρ ή τ η π .] *dativus singularis nominis ή μ ε ρ ή τ η σ , η τ ο ς*,
ή, *mansuetudo*.

χ η σ ό τ η π .] *idem*.

ν ι κ ώ ν .] *præsens participij verbi ν ι κ έ ω* *vinco*, ipsa

Κ Ε Φ . ν γ ' .

Ο Σ ο ν τ η̄ δ υ ν α μ ε ί α π ο λ ύ τ ω ν ὑ π ο ρ α φ ή ς ,
 πο σ ο δ ῶ ν κ ῆ ρ ῖ ς ἔ ρ γ ο ι ς ὑ π ο ρ α φ ἄ μ π ε ι ν ἄ γ α
 ν ῖ ζ ο υ . ἀ ν α λ ῶ ρ ο σ σ ῶ γ ῶ τ ῶ μ ε γ ἄ λ ῃ τ ῆ δ υ ν α
 μ ε ω ς π λ ῶ ἔ ρ γ α σ ῖ α ς τ ῆ̄ κ α λ ῶ ν ἀ π α γ τ ε ῖ ᾶ θ α
 π ο ρ ο σ δ ῶ κ η σ ο ν . ἵ ν α τ ο ῖ ν ω τ ῶ̄ θ ε ο ῦ ἀ ν α κ η ρ υ
 ρ ῆ ς , μ ε̄ τ ῆ̄ ς ρ ε φ ἄ λ ο υ τ ῆ̄ ἀ η τ ῆ ῆ τ ο υ β α σ ι λ ε ῖ α ς ,
 κ τ ῆ̄ σ α κ ῆ̄ ὀ ἔ μ μ α τ ῆ̄ π ε ν ῆ τ ω ν ὀ π ο ῖ ῖ α ς .

Α Γ ω ν ῖ ζ ο υ .] *secunda pers. præf. imperat. verbi ἀ
 γωνίζομαι*, & Atticè *ἀγωνιῶμαι* (*quod est vñta
 tissimum*) *certa*. radix *ἀγών, ᾠνος, ὀ*, *certamen*.

ἀ π α ρ ῖ τ ῶ ο υ .] *præs. inf. verbi passivi ἀπαρτίομαι* *po
 stular*, ab *ἀπὸ*, & *αἰτέω* *peto*.

π ο ρ ο σ δ ῶ κ η σ ο ν .] *aor. i. imp. verbi ποροσδωκῶ* *arbitrori*,
 radix *δοκῶ* *videor*.

radix, cum accusatiuo iungitur.

προσιόντων.] gen. plur. præf. part. προών, à verbo προσίημι adeo, cum dat. iungitur.

λιμήν.] dat. sing. nom. λιμῶν, ἕτος, ὁ, ποταμῶν.

προσπορεύουσιν.] 3. plur. præf. indic. verbi προσπορεύω εἰμι imperet accedo. dat. iungitur.

ἀπαλλάττομαι.] nominat. plur. præf. part. verbi ἀπαλλάττω liberor. radix ἄλλος alius.

ἀποπέμπω.] tertia plur. præf. presentis verbi ἀποπέμπω remitto.

CAP. 53.

QUANTVM potestate omnes antecellis, tantum operibus etiam emicare contende. Proportione enim respondentem magnitudini virium operationem honestorum abs te postulari arbitrare: vt igitur à Deo prædiceris, cum corona inuidi Imperij, coronam etiam beneficentiæ erga pauperes acquire.

ἀνακηρυχθῆς.] secunda persona aoristi primi subiunctiui verbi ἀνακηρύττω voce præconis renuntio. radix κήρυξ, υκος, præco.

ἀνθρώπου.] gen. ab ἀνθρώπος, vt λόγος, dat. iungitur, vt ἀνθρώπος χρίσω inuidetis auro.

κτῆσαι.] aoristus primus medius imperatiui verbi κτῆσαι acquire.

Κ Ε Φ. ιθ'.

Σκέπλου ὄριν ὀπιζάτην α' θέλεις, ἵνα παρ-
 ζάτης ἐμφρόνως α' θέμις. θύλιαθον γὰρ
 ὅ τ' γλώττης ὄργαμον, καὶ μέγιστον πρὸς ἑκάστης
 ἀμελοῦσι κίνδυνον. εἰ ἣ τ' ὀσεβή λογισμὸν ὡς
 μουσικῶν ὀπιζήσας αὐτῶν, ὅ πᾶσα ῥμόνιον τῆς
 ἄρετῆς ἀνακρούεται μέλος.

Σκέπυ.] a. pers. præs. imp. verbi σκέπτομαι consi-
 dero, ipsa radix.

δίμυ.] ισοσ, vel ιδοσ, fas, pro Dea Iustitiæ etiam

Κ Ε Φ. νε'.

Ὁξω μ' εἰ) χρεὶ πᾶντα τ' ἀνάκτα,
 καὶ μάλιστα πᾶν τὰς κρίσας τ' δυχερῶν
 παρμάτων, βραδυνὴ ἵλια εἰς ὄργιν ὀπιζέκλυ-
 ζ. ὀπιζέ γὰρ ὅ πᾶν τὴν ἀόργητον θύκαταφρόνητον,
 ἔ θυμούθω μετείως, καὶ μὴ θυμούθω ὅ μ'
 ἵνα τῶν φαύλων τὰς ὄρμας ἀνατέλλη. ὅ ἣ, ἵνα
 τὰς ἀφορμας τ' χρεῶν ἀνιχνύη.

CAP. 54.

CONSIDERA, priusquam mandes, quæ velis, ut iubeas prudenter, quæ fas est. Lubricum enim est linguæ instrumentum, maximūque affert negligentibus periculum. Si verò pium intellectum veluti musicam præfeceris illi, omninò concinnum modulabitur melos.

sumitur.

ἀμελής.] dat. plur. ab ἀμελής, έος, ό, ή, negligens. radix μέλι cura est.

CAP. 55.

ACUTVM quidem esse oportet Principem, in omnibus, & maxime in iudiciis difficilium rerum: lentum autem valdè ad irascendum. Quia verò omninò non irasci aspernabile, & irascatur mediocriter, & non irascatur oportet. Illud, ut pravorum impetus comprimat, hoc, ut propensiones bonorum peruestiget.

Ο Ξω.] accus. sing. ab ὄξις, ὄος, 2. contract.
 ἐπιδείκνυμαι.] praes. infin. verbi ἐπιδείκνυμαι
demonstror, radix δείκνυμαι ostendo.
 πᾶσι.] adverbium pro πᾶσι, vel πάντων.
 θυμούδω.] tertia persona praesentis imperatiui ver-

Κ Ε Φ. 15'.

ΕΝ ᾧ ἀκριβεί τ' καρδίης σε βυβλίθηϊσα
 ἔπιμελῶς κατανόη τ' σιώντων σοι τοῖς βό-
 ποις, ἵνα γνώσκῃς ἀκριβῶς καὶ τοῖς ἐν ἀγάπῃ θε-
 ραπτόντας, ἔ τοῖς ἐν ἀπάτῃ κατακλύοντας.
 πολλοὶ γὰρ δύνοσιν ὑποκρινόμενοι, μεγάλα τοῖς
 πικρῶντας καταβλάτωσι.

Κ Ατανόει.] 2. pers. contracta praes. imp. verbi κα-
 τανόω animaduerto. radix νόος meus.
 σιώντων.] genitiuus pluralis part. verbi σιώνω,

Κ Ε Φ. 16'.

Λ Ογον ἀκούσας ὠφελῆσαι διωάμενον,
 μὴ μόνον ἀκοῆ τούτου, ἀλλὰ καὶ πράξει
 δεδέχου. Οὕτω γὰρ ὅ τ' βασιλέως ἀγαίξει
 κράτος. ὅλαι ἢ πρ' ἑαυτ' τὰ δέοντα συνορά, ἢ πρ'
 ἄλλοις διρεθέντα μηδαμῶς φορα, ἀλλὰ μα-
 θηδὲ μ' ἀνεπαγχύνως, ἐπιτελεῖ ὅ δύνωσθ' ἔτι.

CAP. ADMO

βισυμῶν *irascor.* radix *συμω.* *m*
ἀρασέμω.] 3. perf. *πρᾶξι.* sub. *ve*
mo. radix *σέλω.* *mitto.*

ἀνιχνύω.] idem, ab *ἀνιχνύω* *p*
σος, το, vestigium.

CAP. 56

IN exquisita cordis tu
ter considera conuer
mores, vt noscas ex ami
tate te colentes, & fraud
Multi enim benè velle fe
dentes valdè lædunt.

nempe *πυνών, οντος.*

κρίνω, κρίνω.] *nomini. plur. p*
κρίνομαι. *σιντω.* radix *κρίνω.* *secerne*

CAP. 57.

SERMONEM audien
stem, non modò audit
excipe. Sic enim Imper
imperium, quando vel ex f
dit, vel ab alio reperta ne
cit, sed discit quidem sine
quitur verò sine cunctatio

ὡς τῆς
ὡς τῆς
ἀγάτης
ἐκ
ἐγάλα

imp. verbi
s.
verbi αὐτῆς

δυναμῶν
ἀπὸ τῆς
ὡς ἀγλαίης
εὐνορίας
ἀλλὰ μὴ
ἀνυποθέτ

Φελλῖσαι.] aor. i. infin. verbi φέλλω, ὦ, ἴππο, cum
& aliquando cum dat. iungitur.

] 3. sing. præf. ind. verbi ἀγλαίζομαι ex-
α λη fulgor.

] aor. g. præf. ind. verbi σωσείω κοηφρῖα.
ω συμύδα] 1f. sing. aor. i. part. verbi εὐξοκω ἴπ-

Κ Ε Φ. νη'.

ΑΚροθῖ μὲν ἀπορρήτοις τείχεσιν ἠσφα-
λιωμένη ἀφρονῆ τῆ πολιορκουῶτων
αὐτίω πολέμιων ἢ δὲ σελή, ἢ βασιλεία ἠμῶν
ἐλε μωσιώαῖς τείχεσι χρισμένη, καὶ ποροσευχῆς πει-
πυρρομῶν, ἀήτητος γίνε) τοῖς τ' ἐχθρῶν βέ-
λεσιν, αἰοῖδιμα κατ' αὐτῶν ἐγείρουσα ἔπαμα.

πόλις.] εως, ἰ, αρχ υrbis, summitas υrbis.
] dix πόλις υrbs.

ἠσφαλιωμένη.] part. fœm. perf. verbi ἀσφαλίζομαι fir-
mat. radix σφάλλω ενεργιο.

πολιορκουῶτων.] gen. plur. præf. part. verbi πολιορ-
κῶ, obsidione cingo. duo ablativi absoluti, apud Græ-
] s ponuntur in genitio.

Κ Ε Φ. ιθ'.

ΚΡῆσαι δέοντως τῆ κείτω βασιλεία, ἵνα
κλίμαξ σοι γήνηται τ' ἀνὼ δίδοξίας. οἱ γὰρ

penio, quasi ab *εὐρω*. vide *Inuest. Them.*

μυδαμῶς.] aduerbium formatum à *μυδαμῆ* neque, & *αἶμος* aliquis.

αἰεπιχωμῶτος.] *inuerecunde*, aduerbium. radix *αἶψος*, *εὐς*, τὸ, *turpitudine*.

αἰνεφθῆτος.] *sine mora*, adverb. radix *πῆμι* pono.

CAP. 58.

ARX quidem non populabilibus muris munita contemnit obsidentes se hostes. Pium autem Imperium vestrum eleemosynis munitum, & precibus, velut turribus constructum inuictum fit hostium telis, cantata contra eos erigens trophæa.

πετυχημένη.] part. fœm. perf. verbi *πετίζομαι* *μα-
τιοτ*. radix *πέχος*, *εὐς*, τὸ, *murus*.

εὐεπιχωμῶτος.] idem, à verbo *εὐεπιχωμῶμαι* *circum-
munio* turri. radix *πυρρος*, *εὐ*, ὀ, *turris*.

βέλεση.] dat. plur. à *βέλος*, *εὐς*, τὸ, *telum*.

ἠγειροσα.] part. fœm. præf. verbi *ἠγείρω* *experge-
facio*. radix ipsa.

CAP. 59.

VT E R E decenter hoc inferiore regno, vt scala tibi fiat superioris

ταύτην καλῶς διοικῶντες, μὲν ταύτης κακεί-
νης ἀξιοῦν). ταύτην δὲ διοικῶσι καλῶς, οἱ πα-
τεικὸν τοῖς ἀρχαίοις ἐπιδοκῶντες πόρον, ἔ-
δραχικὸν περὶ αὐτῆς ἀνυλαμβαίνοντες φόβον
ἀπειλαῖς μὴ τὰ πλοῦματ' ἀπορραγέλλοντες,
τιμωρίας δὲ πείραν αὐτοῖς ἔργαζοντες.

Χρῆσαι.] aor. i. imp. med. vocis, à verbo χράο-
μαι υτορ, dat. iungitur. radix χράω ᾧ, commodo.
κλίμαξ.] κος, 5. simpl.
διοικῶντες.] nominat. plur. praes. part. verbi διοικῶ

Κ Ε Φ. ο'.

Ιμάτιον ἀπαλαίωτόν ἐστι τῆς εὐποιίας πε-
λειόλαγον, καὶ ἀδράφθορος σολή ἢ πρὸς τρεῖς
πένητας σοργή. δεῖ οὖν τὸν βυλόμηνον δισεβῶς
βασιλεύειν τοῖς τοῖς ἐνδύμασι τῆ ψυχῆ καλ-
λωπίζην. φιλοπρωχίας γὰρ ἠμφισμένος πορ-
φύραν, καὶ ἔργανίαν βασιλείας κατὰξίεται.

Φιλοπρωχίας.] gen. sing. à nom. φιλοπρωχία απορ in
egenos. à φιλοπρωχος egenos amans. radix πρήσσω, seu
πρήσσω meum contrahor.

claritatis. **Q**ui enim hoc rectè administrant, post hoc & illa digni censentur. Hoc autem rectè gubernant, qui paternum subditis ostendunt desiderium, & debitum sibi ab ipsis recipiunt timorem. Minis quidem lapsus compescentes, suppliciiis autem periculum ipsis non abducentes.

---

administro. radix οἶκος domus.

*αἰρωμαι.] nominat. plur. præf. part. αἰρω de-
duco. radix αἶρω duco. Irregulare est in quibusdam
temporibus, quare vide Inuest. Them.*

VESTIMENTVM non veterascens est
beneficentiæ amictus, & incorrupta
stola est charitas erga pauperes. Oportet
igitur eum, qui piè regnare vult talibus in-
dumentis animam exornare. Amoris enim
in egenos indutus purpuram, cœlesti etiam
regno dignus iudicatur.

---

*ἠμφισχυτός.] præteritum perfectum participij
verbi ἀμφίσχυσις circum induor. radix ἔω, siue ἔνυξ
induo.*

Κ Ε Φ. Ξα'.

ΣΚῆπτρον βασιλείας τοῦ Θεοῦ δεξιά-
 υμνος, σκέπτρου πῶς εἰσέσθης ἐν ταύταις
 οἱ δεδωκότες, ἕως πρῶτων ἀνδραγαθῶν ὑπὸ αὐτῶν
 πορομηθεῖς, πλέον πρῶτων ἐπειδὴ καταγεραί-
 ρην αὐτὸν, τὸ δὲ γέρας ἡγεῖται μέγιστον, αὐτὸς ὡς
 αὐτὸν τοῖς ἑσπέραις ἀγαθὰ δὲ ἀπλάθοντας ὄρας, καὶ
 ὡς γεωρῶν καταβολῆς ὑποίτας πληροῖς.

Σκίπτω.] 2. perf. sing. præf. verbi σκέπτομαι cir-
 cumspicio. ipsa radix.

ἀίσεις.] 2. perf. sing. fut. 1. indic. verbi αἰέσω pla-
 ceo. fut. 1. αἰέσω, quasi ab αἰῶ. radix αἰώ αριο.

δεδωκότες.] dat. sing. perf. part. verbi δίδωμι do.

πορομηθεῖς.] aor. 1. part. verbi πορομαίωμιν plur.
 facio. cum genitio pretij, & accusatio personæ
 iungitur, radix ποῖσιν πορο.

ἐπίγινω.] 2. perf. præf. imper. ἐπίγινωμι ut sciat.

Κ Ε Φ. Ξβ'.

Τρέχον μὲν εἰς τὴν δόξαν βοηθῶν πᾶς
 ἀνδραγαθὸς ὀφείλει, ὁ σωτηρίας γλι-
 χόμενος, ὁ βασιλεὺς δὲ πρῶτων, ὡς με-
 ειμάνων ὑπὸ πρῶτων. ὑπὸ τοῦ Θεοῦ γὰρ φυ-

CAP. 61.

SC E P T R V M imperij quum à Deo susceperis, considera, quomodo placebis ei, qui id tibi dedit, quódque omnibus hominibus ab eo sis prælatus, magis omnibus eum honorare festina. Hoc autem honestamentum arbitratur maximum, si, quasi ipsum, à se conformatos respicias, ac ut debitorum exolutionem beneficia impleas.

καταλαύρειν.] præf. infin. verbi καταλαύρω *præmio dono*, cum accusf. iungitur, radix γέραι, ατος, αος, & ας in gen. *præmiunt*.

ἡγείται.] 3. persf. sing. contracta præf. verbi ἡγέομαι *arbitror*.

διαπλαδέντας.] accusf. plur. aor. 1. part. verbi διαπλάττωμαι *conformor*. radix πλάττω *tingo*.

πληροῖς.] 2. persf. sing. contracta optatiui verbi πληροῖω *impleo*.

CAP. 62.

CV R R E R E ad supernum auxilium Cum quivis homo debet, salutem petens, tum ante omnes Imperator, ut qui pro omnibus sollicitus est: à Deo enim si

λαπόμνος, ἡ τοῖς πολεμίοις κατασφραγίζεσθαι ἀποδύωσ.
 ναίως, ἡ τοῖς οἰκείοις κατασφραγίζεσθαι ἀποδύωσ.

Γλιχάωσ] *præs. part. verbi γλιχμαι salutem peto,*
cum accus. interdum, & genit. iungitur.

Κ Ε Φ. ογ'.

Ὁ μὲν Θεὸς ὁσθενὸς δεῖται, ὁ Βασιλεὺς
 δὲ μόνος Θεοῦ. μίμωδ' ἴνικω τὸν ὁσθενὸς
 δεόμενον, ἡ δαφιλύωσ τῆς αἰτήσεως ἢ ἔλεον, μὴ
 ἀκριβολογούμενος πρὸς τοὺς οἰκέτας, ἀλλὰ
 πᾶσι παρέων τὰς πρὸς ἑζυῶ αἰτησῆσ. πολὺ γὰρ
 κρείπλον ἐστὶ δὲ τῶν ἀξίων χερῶν, ἡ τῶν ἀναξίων,
 ἢ τοὺς ἀξίους ἀποστερῆν ἀπὸ τῶν ἀναξίων.

Δεῖται] *radix δεῖ oportet. vide 6. cap.*

μιμῶσ] *2. pers. præf. imper. verbi μιμῶμαι*
imitor. radix ipsa.

δαφιλύωσ.] *idem, à verbo δαφιλύομαι copiosè sub-*
ministrō. cum dativo personæ, & cum accusativo
rei iungitur. radix δάπω νοσο, seu δαφιλύωσ, ἑος, ὅ, ἡ,
copiosus.

Κ Ε Φ. οδ'.

Συγγνώμην αἰτούμενος ἀμάρτημάτων,
 συγγνώσκει καὶ αὐτὸς τῆς εἰς σὲ πλημ-

custodiatur, & hostes generosè debellat, & domesticos sedulò communit.

κατασφαλίζεται.] 3. sing. præf. verbi κατασφαλίζομαι
diligenter munio. radix σφάλω supplantio.

CAP. 63.

DE V S nullo indiget, Imperator autem solo Deo. Imitare igitur nullius indigum, & largâ vtere erga petentes misericordiâ, non exactam instituens adversus tuos domesticos rationem, sed omnibus præstans ad vitam postulata. Multò enim satius est, propter dignos etiam indignorum misereri, quàm dignos propter indignos defraudare.

πρὸς τὸ ζῆν.] infinitivus pro nomine, quod sæpiùs fit: vide in præced. cap.

πολύ.] neutr. sing. nom. ὀπολίς, ἢ πόλις, τὸ πολὺ: vide heteroclitica.

ἀποσερεῖν.] inf. ab ἀποσερεῖν *defraudo*. cum gen. & accusativo iungitur, & cum duobus accusativis, uno videlicet rei, altero personæ.

CAP. 46.

VE N I A M petens peccatorum, ignosce etiam ipse in te delinquenti-

μελούσιν, ὅτι ἀφέσει ἀντιδίδεται ἀφεις, καὶ τῆ
 πρὸς τοὺς ὁμοδούλους ὑμῶν κατ'αλλαγῆν, ἢ
 πρὸς Θεὸν φιλία καὶ οἰκείωσις.

Στὴ γινώσκω.] 2. sing. pres. imper. verbi *στὴ γινώσκω*
ignosco, cum dat. iungitur.

ἀφέσει.] dat. sing. contractus ab ἀφεις, εως, remis-

Κ Ε Φ. Ζε'.

Δ Εἶ γὰρ ἀμέμπτως ἀνάσσειν ἐσπουδακό-
 τα, καὶ τὰς τῶν ἐξωθεν ἀδοξίας φυλάττειν,
 καὶ ἑαυτὸν πρὸς ἐκείνων ἀγμύεσθαι, ἵνα καὶ τὸ
 φανερώς ἀμῶν τῶν δι' ἐκείνοισ ἀπέχη, ἔτι
 κατ' ἰδίαν πλημμελῆν ὑφ' ἑαυτῶν κωλύη. εἰ
 γὰρ οἱ ὑποκῆοι ἀδοξίαι ἀξιοὶ φαίνονται, πολλῶν
 πλέον ὁ Βασιλεὺς ἀξίος ταύτης γίνεται.

Α Μέμπτως.] *sine crimine*, aduerbium, à radice
μέμφομαι conqueor.

ἀνάσσειν.] inf. ab ἀνάσσω *regno*, gen. & dat. iungitur.
 ἐσπουδακότα.] accus. sing. perf. part. verbi *σπουδαζέω*
sedulo ago. cum accentu in penultima, quia in no-
 minibus imparisyllabis, quando vltima acuitur, in
 obliquis acuetur penultima. quod idem fit in parti-
 cipiis.

bus; quoniam remissioni retribuitur remissio, ac cum conseruis nostris reconciliationi, Dei amicitia ac familiaritas.

σιο, 2. COHT.

καταλλαγῆ.] dat. sing. ἀκαταλλαγῆς, ἡ, reconciliatio.
οἰκίωσις.] εως, ab οἶκος domus.

CAP. 65.

OPORTET eum, qui inculpatè principem agere studet, etiam externorum ignominias cauere, & se ipsum ante illos verecundari: ut & apertè peccare propter eos abstineat, & priuatim delinquere à se ipso cohibeatur. Si ergo subditi ideò reuerentiâ digni apparent, multò magis dignus eâ Imperator fit.

φυλάττωμαι.] inf. præf. ἀφυλάττωμαι caueo.

αἰσχύνωμαι.] idem, ab αἰσχύνωμαι verecundor. radix αἰσχος, εος, τό, turpitudine.

κωλύωμαι.] 3. sing. præf. subiunctiui verbi κωλύωμαι cohibeor.

αἰδώς.] genit. sing. contractus, à nom. αἰδώς, εος, ἡ, in accus. αἰδῶ, in vocat. αἰδοῖ, pudor.

ΚΕΦ. ΞΓ'.

Ἰδιώτου μὲν εἶ) κακίαν φημί, ὃ πρῶτον
 Ἰφᾶλτα ἔκ κολασεως ἀξία· ἀρχοντος ὅ ποτη-
 ρίαν, τὸ μὴ ποιῆν πὲ καλὰ, καὶ σωτηρίας πρῶξε-
 να. Οὐ γὰρ ἢ τ̄ κακῶ ἀποχὴ δικαιοῖ τ̄ κεραιου-
 πα, ἀλλ' ἢ τ̄ καλῶν προχὴ τεφανοῖ τ̄ τοῖτον, μὴ
 μόνον τοίνυν πονηρίας ἀπέχεσθαι λογίζεσθαι,
 ἀλλὰ καὶ δικαιοσύνης ἀντέχεσθαι απουδαζέτω.

Πρόξινα.] accus. plur. neut. adiect. πρῶξενος αὐκτον
alicuius rei, sine bona, sine mala.

δικαιῶ.] 3. sing. praes. indicatiui verbi δικαιοῶ *instifi-*
co. radix δικη iustitia, ius.

τεφανοῖ.] vt δικαιοῶ, ἀ τεφανοῶ *corono.*

ΚΕΦ. ΞΔ'.

Ἀξιομαίων λαμφορότητας ὃ δυσωπειται
 ὀδύνας. Κατὰ πάντων γὰρ ὀπιβόμητος τοῖς
 παμφάγος αὐτῶ ὀδόντας. ὄκοιῶ πρὸ τ̄ ὀκῆντα
 ἀπρᾶγῆτος ὀρισίας, μετὰ τῶ μὲν εἰς ὄρεον ὄ
 τ̄ χρημάτων ὀρισίας. ὀδεῖς γὰρ, ἀ ἐν κόσμῳ
 συνάγη, ἐκείσε. ἀποδημήτας, ἀπάγη. δηὰ πᾶσι

CAP. 66.

PRIVATI quidem esse malitiam dico, patrare mala, & supplicio digna: principis verò prauitatem, non facere honesta, & salutem patientia. Non enim malorum abstinentia iustificat potentem, sed bonorum editio coronat talem. Non solùm igitur malitia abstinere cogiter, sed iustitiæ adhærere studeat.

ἀπίχθεαι.] præf. infin. verbi ἀπίχθεαι *abstineo*. radix ἔχω *habeo*.

ἀπιχθεαι.] idem, ab ἀπιχθεαι *adhæreo*.

λογίζεαι.] 3. sing. præf. imp. verbi λογίζομαι *rationem inco*. radix λέγω *dico*.

σπουδαζέτω.] idem, à verbo σπουδαζω *studeo*.

CAP. 67.

DIGNITATVM splendores non reformidat mors: in omnes enim iniicit voraces suos dentes. Ergò, ante illius inexcusabilem aduentum transportemus in cœlum opum copiam. Nemo enim quæ in mundo coradit, illuc profectus abducit, sed omnia in terris re-

καταλιπὼν ἐπὶ γῆς, γυμνός λογιζέται τὸν βίον αὐτῷ.

Δ Τσαπιῖται.] 3. sing. præf. verbi δσαπιῖμαι *en- besco, timeo, attollere oculos non audeo.* à radice ὄπτω *video.*

παμφάγαι.] accus. plur. à παμφάγος, quod Gallicè dicitur *un bonte tout cuire*, à πᾶς & φάγος.

ὀδόντας.] accus. plur. à nom. ὀδὸν δένσ.

μεταδιδῶν.] 1. plur. præf. ind. verbi μεταδιδῶ *trans- porto, cursum per meior.* radix δίδω *curro.*

Κ Ε Φ. Ξή.

Κ Υειος μὲ πρῶτων ὄσιν ὁ Βασιλεὺς, δούλος ἢ μὲ πρῶτων ὑπερῆχθαι Θεῷ. τότε δὲ μέ- λιστα κληθήσετ) κύειος, ὅταν αὐτὸς ἐαυτῷ διασού- ζῃ, καὶ τῷ ἀποποιῆσθαι ἡδοναῖς μὴ δαλθῆ, ἀλλὰ σύμ- μαχον ἔχων τῷ δόσεθι λογισμὸν, τῷ ἀήτητον αὐτο- κρέατορα τῷ ἀλόγων παθῶν, τοὺς πρῶτα μαίτορας ἔρωτας τῷ πανοπλία σωφροσύνης καταγωνίσετ).

Κ Ληθίσταται.] 3. sing. fut. i. ind. verbi καλέομαι. præ- teritum κέκληκααι *aor. i. ἐκλήθην futur. i. κληθή- σμαι.* *vocor.* vide inuestig. them.

Διασίζη.] 3. sing. præf. sub. verbi Διασίζω, *dominor*

linquens, nudus reddit rationem de vita sua.

ἐκεῖσι.] adverbium, *illuc*.

ἀποδημίσεις.] aorist. primus part. verbi ἀποδημῶ *peregrinor*.

καταλείπω.] aor. 2. part. verbi καταλείπω *relinquo*, ex κατέ, & radice λείπω *linquo*.

λογιζέται.] tertia persona singularis præf. verbi λογίζεσθαι *rationem reddo*, iungitur accusatiuo. radix λέγω *dico*.

CAP. 68.

DOMINVS quidem omnium est Imperator, sed cum omnibus DEI seruus existit. Tum verò maximè vocabitur Dominus, quum ipse sibi dominetur, nec illicitis voluptatibus famuletur; sed adjutricem habens piam rationem, inuictam imperatricem insanorū affectuum, omnia domantes amores armatura castimonix debellat.

cum genit. iungitur, ipsa radix.

δουλεύω.] idem à δουλεύω *famulor* cum dat. iungitur.

παιδεύω.] accus. plur. à παιδεύω *omnis domans*.

ΚΕΦ. ΞΘ'.

ΟΝ ἔσπον αἱ σκιαὶ τοῖς σώμασιν ἔπονται,
 ὅπως αἱ ἀμώρτια τῆ ψυχῆς ἀκολουθοῦσιν,
 εὐαργῶς τὰς περὶ ἑαυτῶν ἐξελκονίζουσαι. ἀλλὰ
 τὸτο οὐκ ἔστιν ὡς τῆ κρίσεως ἀνησυχία. αὐτὰ
 γὰρ ἐκάστου κατὰ μαρτυρήσας τὰ περὶ ἑαυτῶν,
 ὅ φωνῶ ἀφιέντα, ἀλλὰ τοιαῦτα φημέντα,
 οἷα καὶ ἡμῶν ἐπερὶ ἑαυτῶν.

Εξελκονίζουσαι.] nominat. plur. part. fœm. verbi
 ἐξελκίζω omnibus lineamentis ad exempla effin-
 go, radix εἶκω, fut. ξω, similis sum.

ἀνησυχία.] aor. 1. inf. med. verbi ἀνίσταμαι nego,
 ipsa radix.

κατὰ μαρτυρήσας.] 3. sing. futuri 1. ind. verbi κατὰ

ΚΕΦ. Ο'.

Νῆος ποντοπορούσης μιμνῆται δὲ βίασιν ἢ
 βραχυτελής τῆ παρόντος βίης κατὰ τὰς
 ἡμᾶς τοῖς αὐτῆς πλωτῆρας λαίπυρα, καὶ κα-
 τὰ μικρὸν πρὸς ἀσύνετον δρόμον, ἔτι πρὸς ἴδιον ἐ-
 κάστου πρὸς ἀπέμπουσα τέλος. Εἰ γίνωμαι τῶν ὅ-
 πως ἔχῃ, πρὸς ἀδράμωμην τὰ πρὸς ἑλκοντα τῆ
 κόσμου περὶ ἑαυτῶν, καὶ πρὸς ἀδράμωμην τοῖς εἰς
 αἰῶνας τῶν αἰώνων μέγουσιν.

CAP. 69.

QUAE M A D M O D U M vmbrae corpora sequuntur ; sic peccata animas comitantur, euidenter actiones repræsentantia. Idè non licet in iudicio negare. Ipsa enim vniuscuiusque opera contrà testabuntur : haud sanè vocem emittentia, sed talia prorsus apparentia, qualia à nobis patrata sunt.

μαρτυρο testor, cum genitiuo iungitur, radix *μαρτυρ* testis.

εφίημι.] nom. plur. præsentis part. neutri verbi *εφίημι* emitto.

φάσμα.] aor. 1. part. verbi *φαίνωμαι* in lucem prodere. radix *φάος*, *ίος*, *τό*, siue *φῶς*, *οἶος*, lux.

CAP. 70.

NA V I S pontigradae imitatur transitum breuem finem habens præsentis vitæ status, nos eius nautas fallens, & paulatim protrahens cursum, & ad proprium cuiusque transmittens finem. Si igitur hæc ita se habent, prætercurramus prætercurrentia mundi negotia, accurramusque in sæcula sæculorum manentibus.

Ν Ηός.] genit. sing. Ionicus à nom. ναῖς, ναός, δε
νός, παῖς.

πλωτήρας.] accusf. plur. nom. πλωτήρ παντα, radix
πλίω πανίγο.

λαρδαίουσα.] nom. praef. praet. foem. verbi λαρδαίω
laico, sumit sua tempora à sua radice λάρω laico.

Κ Ε Φ. οα'.

Ο σβαρός κ' ὑπερόφρις αἰθροπος, μή
ὡς ταύρος ὑψικεως ἐπαρέατω, ἀλλ'
ἐννοεῖτω ἔσθρος πλὴν ὑπόσασι, καὶ παύετω
τῆς καρδίας πλὴν ἔσθρον. εἰ γὰρ ἔγερνε ἀρ-
χων ἐπὶ γῆς, μή ἀγροεῖτω ὑπεράρχων ἐκ τῆς
γῆς. ἀπὸ γῆς ἐπὶ θρόνον ἀναβαίνων, ἔειε
αὐτὸν μὲν γῆρον καταβαίνων.

Σ Οβαρός.] senonius, νελόρος.

ὑπερόφρις.] uos, superciliosus, retrahit isum ac-
centum in antepenultimam propter praepositio-
nem, à radice ὄφρις supercilium.

ὑψικεως.] cum acuto in antep. quia est Atticum.

Κ Ε Φ. οβ'.

Σ Πύδαξ εὐπερυτός ἀήτητε βασιλεύς κ' ἔσθρος
ὡσπερ οἱ τὰς κλίμακας ἀναβαίνων εὐξά-

παρὰ πύγυπι.] idem, à verbo *παρὰ σίρα* protraho,
radix *σύρα* traho.

παρὰ πέμπουπι.] idem, à *παρὰ πέμπω* transmitto.

παρὰ δρέμωνι.] prima plur. aor. 2. sub. inusitati
thematis *παρὰ δρέμων* percussor.

CAP. 71.

FA S T V O S V S & superciliosus ho-
mo, ne ut taurus alticornis, attoila-
tur : sed animaduertat carnis subsisten-
tiam, & reprimat cordis tumorem. Nam
etsi factus est princeps in terra, ne tamen
ignoret esse è terra, ex humo ad folium
conscendens, atque in eam tandem de-
scendens.

ἔπιπυ δω.] 3. sing. præf. imp. verbi *ἐπιπύω* attol-
lor. radix *αιρα* tollo.

ἐνοοίτω.] 3. sing. præf. imp. verbi *ἐνοοῖω* cogito.

παύτω.] idem, à verbo *παύω* sedo, reprimo.

ἔγενεν.] 3. sing. perf. med. *γενομαι* fio.

χοῖς.] gen. à *χοῖς*, ut *νοῖς*.

CAP. 72.

ST V D E semper, inuidiosissime Im-
perator. Et sicut, qui scilas ascen-

μῆνοι, ὅτι πρότερον ἴσασιν, ὅτι τὰ αὐτῶν Φορὰς,
 ὡς αὐτῶν τῶν ἀκρῶν ἐπικράνται βαθμίδος, ἕτω καὶ
 αὐτὸς ἔχου τὸ καλὸν ἀναβάσεως, ὅπως αὐτῶν
 τῶν αὐτῶν βασιλείας ἀπολαυσείας. ἡὲν ὅτι πρῶτος
 Χριστὸς μὲν τὸ ὁμοζῆτου, ὁ Βασιλεὺς τῆς βασιλε-
 υσίῃων, καὶ βασιλευσίων, εἰς τοὺς αἰῶνας, Ἀμήν.

dere ceperunt, non prius desistunt sur-
 sum ferri, quàm ad supremum perue-
 nerint gradum: Sic quoque ipse exhi-
 be honestorum ascensum, ut & super-
 no regno perfruare. Quod tibi tribuat
 Christus, cum conjuge, Rex omnium,
 & qui regnant, & regnantur, in sæcula,
 AMEN.

ΑΡξάνω.] nom. plur. aor. 1. med. verbi ἀρχο-
 μαί in principio. radix ἀρχή principium.

ἔρχομαι.] 3. plur. imperf. sub. verbi ἔρχομαι at-
 tingo. radix ἴκω venio. cum gen. & accus. iungitur.

βαθμίδος.] gen. sing. à βαθμῆς, η, gradus. radix βάνω gradior.

ἀπολαύσεια.] 2. pers. aorist. 1. Æolici opt. verbi
 ἀπολαύω perfruo.

πρῶτος.] aor. 2. optat. verbi πρῶτος prebeo, cum
 accus. rei, & dat. personæ iungitur, ut apud Lati-
 nos. radix ἔχω habeo.

F I N I S.

